

THÁI NGUYÊN

CƠ QUAN CỦA ĐẢNG BỘ ĐẢNG CỘNG SẢN VIỆT NAM TỈNH THÁI NGUYÊN
TIẾNG NÓI CỦA ĐẢNG, CHÍNH QUYỀN VÀ DIỄN ĐÀN CỦA NHÂN DÂN CÁC DÂN TỘC TỈNH THÁI NGUYÊN

Hàng tháng

SỐ 132 THÁNG 10/2022

60
NĂM

THÀNH PHỐ
THÁI NGUYÊN

TRONG SỐ NÀY

- 2** TP. Thái Nguyên thế và lực mới
- 4** Thành phố bên sông Cầu
- 8** Ký ức và hiện tại
- 12** Tự hào thành phố tháng 10
- 16** Bâng khuâng thành người phố thị
- 18** Miền kí ức đón Xuân về năm ấy
- 22** Trải nghiệm tìm hiểu văn hóa dân tộc Dao ở Bảo tàng
- 24** Giữ “hồn” dân tộc
- 26** Pả dung- tiếng lòng của người Dao
- 28** Bông phượng nở muộn
- 34** Nhức nhối di cư bất hợp pháp
- 36** “Sĩ quan rỏm” lĩnh án

Tòa soạn:

Số 10, đường Nha Trang,
thành phố Thái Nguyên
Điện thoại: 0208.3855703 - 3859666
Fax: (0208) 3652259

Tổng Biên tập:

NGUYỄN NGỌC SƠN

Phó Tổng Biên tập:

ĐÀO NGỌC ANH
CHU THẾ HÀ

Biên tập:

PHÒNG THƯ KÝ TÒA SOẠN

Trình bày:

THANH HẠNH - VƯƠNG QUYÊN

Cộng tác viên có tác phẩm xin gửi về:

Phòng Thư ký Tòa soạn
hoặc Email
phamthanhxuanbnt@gmail.com

Đường dây nóng:

0984.395617

Liên hệ mua báo và quảng cáo:

0208.3652259

hoặc có thể đặt mua báo
tại các điểm bưu điện trong tỉnh.

Giấy phép xuất bản số: 879/GP-BTTTT
do Bộ Thông tin và Truyền thông
cấp ngày 23-5-2012.

Bìa 1: **Thành phố bên sông Cầu thơ mộng.**

Ảnh: LÃNG KHOA

Ngày 19/10/1962, Hội đồng Chính phủ đã ban hành Quyết định số 114/CP về việc thành lập TP. Thái Nguyên. Khi mới thành lập, TP. Thái Nguyên có 4 khu phố, 2 thị trấn và 6 xã, với tổng diện tích khoảng 100km², dân số khoảng 60.000 người.

CHUYÊN ĐỀ THÁNG NÀY

Xứng đáng thành phố Trung tâm vùng

Vậy là TP. Thái Nguyên, “thủ phủ” của tỉnh Thái Nguyên, đô thị trung tâm của vùng Trung du và miền núi Bắc Bộ đã bước sang tuổi “lục thập hoa giáp” (60), cái tuổi có thể đủ sức bước những bước dài, vững chắc, chinh phục tầm cao mới. Đây chính là dịp để Đảng bộ, chính quyền và nhân dân thành phố cùng ôn lại truyền thống hào hùng với những đóng góp, cống hiến, hy sinh của bao thế hệ cán bộ, đảng viên, quân và dân thành phố. Đồng thời, còn là dịp để quảng bá thành tựu kinh tế, xã hội, đất và người nơi thành phố Thép Anh hùng với bạn bè trong nước và quốc tế.

TP. Thái Nguyên là vùng đất có lịch sử lâu đời, bề dày truyền thống cách mạng. Thời kỳ kháng chiến chống thực dân Pháp và đế quốc Mỹ xâm lược, đất và người nơi đây đã ghi những dấu mốc quan trọng góp phần làm nên thắng lợi cuối cùng cho dân tộc. Trải qua bao lần thay đổi địa giới hành chính, chia tách, thành lập mới các phường, xã, cùng với chiến lược phát triển dài hạn và đột phá, TP. Thái Nguyên hôm nay đã rộng rãi hơn, khang trang, to đẹp hơn. Từ đô thị loại III trực thuộc tỉnh, năm 2002, thành phố đã được Thủ tướng Chính phủ quyết định công nhận đô thị loại II và chỉ sau 8 năm nỗ lực phát triển, năm 2010, thành phố vinh dự được công nhận đô thị loại I.

Trong những năm gần đây, TP. Thái Nguyên có tốc độ tăng trưởng kinh tế vượt bậc với cơ cấu kinh tế chuyển dịch đúng hướng, không gian đô thị được mở rộng, hạ tầng giao thông được đầu tư hiện đại, có tính liên kết cao, môi trường đầu tư được cải thiện, các lĩnh vực văn hoá, y tế, giáo dục được quan tâm phát triển, đời sống nhân dân được nâng lên, công tác an ninh, quốc phòng được đảm bảo. Với những thành tựu đạt được cùng bề dày truyền thống cách mạng, TP. Thái Nguyên vinh dự được Nhà nước tặng thưởng danh hiệu Anh hùng lực lượng vũ trang Nhân dân, được trao tặng Huân chương Lao động hạng Nhất, hạng Nhì, hạng Ba, Huân chương Độc lập hạng Nhất và nhiều phần thưởng cao quý khác.

Hiện nay, TP. Thái Nguyên đang là địa phương có sức phát triển mạnh mẽ nhất, xứng đáng là tỉnh lỵ của tỉnh Thái Nguyên. Đảng bộ, chính quyền và nhân dân thành phố đang ra sức thi đua, quyết tâm xây dựng địa phương trở thành trung tâm chính trị, kinh tế, văn hoá, giáo dục, khoa học công nghệ, thể thao, du lịch của vùng Trung du và miền núi Bắc Bộ, có vai trò kết nối với vùng Thủ đô Hà Nội. Mục tiêu lớn mà thành phố hướng tới chính là phát triển đô thị thông minh trên nền tảng phát triển chính quyền số, kinh tế số và xã hội số để có thể hội nhập, vươn cao, vươn xa hơn trong tương lai.

THÁI NGUYÊN HẰNG THÁNG

Vùng chè đặc sản Tân

TP. THÁI NGUYÊN: Thế và lực mới

TP. Thái Nguyên được “khai sinh” cách nay đúng 6 thập kỷ, khi đó Khu Gang thép mới đi vào hoạt động, công cuộc xây dựng CNXH ở miền Bắc đang ở giai đoạn còn rất nhiều khó khăn, thử thách. Qua những thăng trầm của lịch sử, thành phố không ngừng phát triển về mọi mặt: Quy mô kinh tế, dân số, không gian và hạ tầng đô thị... khẳng định vị thế tỉnh lỵ và là một trung tâm của vùng trung du, miền núi phía Bắc.

CÁC CHỈ TIÊU ĐỀU ĐẠT VÀ VƯỢT, KINH TẾ LUÔN TĂNG TRƯỞNG 2 CON SỐ

Đó là những kết quả ấn tượng được Thành ủy Thái Nguyên báo cáo tại cuộc làm việc của Ban Thường vụ Tỉnh ủy với Ban Thường vụ Thành ủy cuối tháng 8 vừa qua. Cụ thể, tốc độ tăng trưởng giá trị sản xuất các ngành kinh tế chủ yếu trên địa bàn giai đoạn 2016-2020 đạt bình quân 15,75%/năm. 2 năm đầu của nhiệm kỳ 2020-2025, tốc độ tăng trưởng giá trị sản xuất các ngành kinh tế chủ yếu trên địa bàn ước đạt 11,3%/năm.

Các chỉ tiêu khác về phát triển kinh tế - xã hội hàng năm cũng đều đạt và vượt mục tiêu đề ra, đặc biệt là thu ngân sách (năm 2021 đạt 3.300 tỷ đồng, vượt 950 tỷ đồng so với kế hoạch giao). Kết cấu hạ tầng đô thị của thành phố ngày càng được quan tâm đầu tư theo hướng đồng bộ, hiện đại; Công tác thu hút đầu tư có nhiều bứt phá, các nhà đầu tư uy tín như: Vingroup, Flamingo, Indevco, T&T, Danko, Taseco, Saigontel, Him Lam, Telin... đã và đang triển khai gần 100 dự án tại thành phố ở nhiều lĩnh vực, với tổng số vốn đăng ký đầu tư trên 200 nghìn tỷ đồng...

Nhìn tổng thể thì cơ cấu kinh tế của thành phố những năm gần đây tiếp tục chuyển dịch đúng hướng, trong đó thương mại - dịch vụ khẳng định là lĩnh vực mũi nhọn. Một số loại hình dịch vụ có lợi thế như: Công nghệ thông tin, viễn thông, tài chính, ngân hàng, y tế... được ưu tiên phát triển. Hạ tầng thương mại - dịch vụ không ngừng được đầu tư mở rộng, hiện đại hóa với các trung tâm thương mại, siêu thị hiện đại... Hệ thống cửa hàng tự chọn, cửa hàng tiện lợi liên tục gia tăng và hiện có trên 1.000 cửa hàng trải khắp 32 xã, phường.

Phát huy truyền thống và lợi thế, lĩnh vực công nghiệp của thành phố không ngừng phát triển theo hướng hội nhập, thân thiện với môi trường. Tỷ lệ doanh nghiệp công nghệ cao gia tăng, đã hình thành một số lĩnh vực chủ lực như: Sản xuất linh kiện, phụ kiện điện tử, cơ khí, vật liệu xây dựng, dệt may, công nghiệp điện... Hạ tầng các cụm công nghiệp

Cường.

Ảnh: NGUYỄN NGỌC

được quan tâm đầu tư hoàn thiện.

Trong nông nghiệp, thành phố đẩy mạnh phát triển theo hướng ứng dụng công nghệ, kỹ thuật tiên tiến; hình thành các vùng sản xuất nông nghiệp hàng hóa tập trung, chuyên canh. Xác định cây chè là cây trồng chủ lực, thành phố xây dựng và triển khai hiệu quả Đề án bảo tồn và phát triển vùng chè đặc sản Tân Cương, Đề án phát triển nông nghiệp ứng dụng công nghệ cao, quy hoạch vùng sản xuất chè ứng dụng công nghệ cao tại các xã phía Tây. Hiện nay, diện tích đất trồng chè của thành phố là gần

1.500ha, giá trị sản xuất trên 1ha đất trồng chè kinh doanh đạt khoảng 685 triệu đồng/ha/năm...

PHÁT TRIỂN NHANH, “XANH”, BỀN VỮNG

Tuy kết quả và thuận lợi là chủ yếu nhưng trên chặng đường phát triển vừa qua và phía trước TP. Thái Nguyên cũng gặp không ít khó khăn, hạn chế như: Nhu cầu đầu tư phát triển rất lớn trong khi nguồn lực chưa thể đáp ứng; quy mô sản xuất công nghiệp còn nhỏ lẻ, chất lượng tăng trưởng và sức cạnh tranh của một số sản phẩm còn thấp, công nghiệp công nghệ cao chưa phát triển mạnh...

Nhìn thấu những vấn đề đó, bám sát sự chỉ đạo, định hướng của Thường trực, Ban Thường vụ Tỉnh ủy; Nghị quyết Đại hội Đảng bộ thành phố lần thứ XVIII (nhiệm kỳ 2020-2025), cấp ủy, chính quyền TP. Thái Nguyên đã xây dựng lộ trình, nhiệm vụ và những giải pháp cụ thể cho giai đoạn phát triển tiếp theo. Cụm từ “phát triển nhanh và bền vững” hay “phát triển xanh” được nhấn mạnh trong nhiều văn bản thể hiện chủ trương, định hướng phát triển thành phố trong thời gian tới.

Những nhiệm vụ trọng tâm trong phát triển kinh tế - xã hội của thành phố đến năm 2025, định hướng đến năm 2030 được đồng chí Bí thư Thành ủy Thái Nguyên Dương Văn Lượng khái quát là: Tập trung nâng cao chất lượng tăng trưởng, tiếp tục phát triển lĩnh vực thương mại -

dịch vụ giữ vai trò chủ đạo, phát triển nông nghiệp công nghệ cao; ưu tiên phát triển kết cấu hạ tầng kinh tế - xã hội; đẩy mạnh chuyển đổi số trên tất cả các lĩnh vực, quan tâm đầu tư hạ tầng đô thị thông minh, đồng bộ, hiện đại đi đôi với tăng cường công tác quản lý đô thị; phát huy tốt lợi thế để thu hút đầu tư phát triển các loại hình du lịch; đầu tư nhiều hơn cho giáo dục, y tế...

Thành phố sẽ đẩy mạnh thu hút đầu tư, ưu tiên các dự án phát triển hạ tầng thương mại, du lịch, dịch vụ, sản xuất công nghiệp sử dụng công nghệ tiên tiến, thân thiện với môi trường. Phát triển đa dạng các loại hình thương mại - dịch vụ chất lượng cao. Đẩy mạnh chuyển dịch cơ cấu nội ngành Nông nghiệp theo hướng sản xuất hàng hóa.

Mục tiêu đến năm 2030, TP. Thái Nguyên là đô thị văn minh, hiện đại, phát triển xanh, bền vững và toàn diện, mở rộng không gian đô thị phía Đông và phía Tây thành phố; là một trong những trung tâm kinh tế, chuyển đổi số và nhiều lĩnh vực khác, “đầu tàu” phát triển của vùng trung du và miền núi Bắc Bộ...

60 năm, một chặng đường không ít gian nan nhưng đầy tự hào và thành tựu của thành phố Thép. Phía trước còn nhiều thử thách nhưng với vị thế và tiềm lực của mình, thành phố, với vai trò đầu tàu, sẽ băng băng hướng tới.

P.V

Không gian đô thị của thành phố liên tục được mở rộng.

THÀNH PHỐ

bên sông Cầu

• Tùy bút của PHẠM NGỌC CHUẨN

Có miền quê nào trên đất nước Việt Nam không mang trong lòng một dòng sông. Nhạc sĩ Đình Văn từng tâm sự qua bài hát “Vàm cỏ Đông” rằng: “Quê hương anh cũng có một dòng sông...”. Vâng! Dòng sông nào cũng mang trong lòng nó một niềm thương hiền hòa của chất thơ. Ngay như dòng sông trong tác phẩm “Người lái đò sông Đà” của cụ Nguyễn Tuân, thì dù sông có lúc như quỷ dữ, nhưng lại hiền hòa ngay được. Còn với dòng sông Cầu lại như một chứng nhân lịch sử, lặng lẽ chứng kiến sự thăng trầm của một vùng đất mang tên TP. Thái Nguyên.

Bên dòng sông, một thành phố chưa bao giờ ngơi nghỉ. Đã có bao lớp người kiên trung, bền bỉ, vượt tất cả gian khó để kiến tạo từ hoang sơ nên một thành phố thông minh, năng động như bây giờ. Nhiều nhà đầu tư trong, ngoài nước khi về với Thái Nguyên đã cảm thán: Đây là một thành phố đáng để đến và để sống. Người ở thành phố này tự hào về điều đó. TP. Thái Nguyên có nét đẹp văn hóa pha trộn của cư dân trên nhiều miền đất nước, vừa mạnh mẽ như chàng trai miền sơn cước, lại mềm mại như thôn nữ hái dâu trong thơ Hàn Mặc Tử.

*Di tích lịch sử
kháng chiến
cầu Gia Bấy,
phường Hoàng
Văn Thụ (TP.
Thái Nguyên).*

Sắp đặt khéo léo của tạo hóa ban tặng TP. Thái Nguyên hội tụ tinh hoa trời đất. Một thành phố có núi, có sông, có cánh đồng mang nặng những mùa vàng cùng bạt ngàn nương chè tươi tốt và vườn quả lúc lửu chín. Nừng nức đặc sản quê về phố làm quà cho thực khách. Nhưng có “2 món” làm nên tên tuổi của thành phố là chè và... gang thép. Chè là thứ ẩm thực làm mềm môi, say lòng người. Còn gang thép - nói đúng hơn là khu công nghiệp luyện kim lớn nhất của cả nước vào những năm đầu thập niên sáu mươi của thế kỷ trước. Khu công nghiệp luyện thép đã tạo nên một sức sống mới trên vùng đất nửa đồng, nửa núi, vẽ vào bản đồ Việt Nam một dòng tên thành phố

mới bên bờ sông Cầu. Tuy nhiên, có một số nhà sử học địa phương cho rằng: TP. Thái Nguyên được phôi thai, dần thành hình từ 138 năm trước - Năm 1884, thực dân Pháp đã khắc tên vùng đất này lên bản đồ hành chính Việt Nam là TX. Thái Nguyên.

Lợi thế về vị trí địa lý, nên kể từ thời các Vua Hùng dựng nước, qua các triều đại phong kiến, vùng đất bên sông này vừa là bờ cõi đất nước, đồng thời là trung tâm thương mại. Bến Tượng không chỉ là nơi cho voi chiến uống nước, mà còn là bến bờ buôn bán, giao thương. Bắc thuộc gần nghìn năm; Pháp thuộc gần trăm năm; 9 năm đất nước trường kỳ kháng chiến; 21 năm kháng chiến chống

**Thành phố
bên sông.**

để quốc Mỹ xâm lược, rồi làm nhiệm vụ quốc tế; chiến tranh bảo vệ biên giới phía Bắc và những năm đất nước đổi mới, hội nhập phát triển, vùng đất bên dòng sông Cầu này vẫn rực rỡ là một trung tâm kinh tế, chính trị, văn hóa, giáo dục lớn của tỉnh và cả nước.

Lẽ hiển nhiên từ xưa cho đến nay đất này nhân tài nhiều phương hội tụ, góp trí - lực để cùng kiến thiết nên một thành phố mang sức sống ngồn ngộn, với những tòa nhà cao tầng, trung tâm mua sắm, hạ tầng cơ sở được xây dựng khang trang, hiện đại, phù hợp với sự phát triển chung của các nước trong khu vực và thế giới. Những công trình mang kiến trúc hiện đại là minh chứng cho vóc dáng của một thành phố đầy sức sống đang tiếp tục vươn tầm cao mới. Mà ở đó người ta có thể cảm nhận được một sức sôi hào hứng. Một sức mạnh được phát huy từ nội lực của Đảng bộ, chính quyền và nhân dân. Những dự án nghìn tỷ theo nhau mọc lên cùng thời gian. 5 năm gần đây, thành phố triển khai hơn 400 dự án, với tổng vốn đầu tư gần 8.000 tỷ đồng từ ngân sách thành phố. Đồng hành với ngân sách địa phương là 13 dự án từ nguồn vốn ODA, với tổng vốn đầu tư hơn 2.500 tỷ đồng.

Giữa nhịp sống sôi động, chợt có giây

khắc thành thời riêng mình. Ấy là lúc sớm mai vừa độ hương cốm tháng Mười, thành phố như được tắm hương trời đất. Từ sân thượng một tòa nhà cao tầng bên sông, vươn vai hà hít không khí trong trẻo của ngày chớm rét, chợt nhận ra các dãy phố và dòng sông Cầu chất chứa một vẻ đẹp huyền diệu. Phố theo dọc 2 bên bờ sông, khiến bao người mỗi sớm nhàn tản thả bộ, ngắm nhìn những tòa nhà cao tầng in bóng trong lòng nước lại thảng thốt, mộng mơ với ước mong vào một ngày không xa, bờ tả, bờ hữu của dòng sông đẹp mê tới này sẽ có tuyến đường đi bộ. Bởi dòng sông này từng chứng kiến bao niềm đau, nỗi nhớ. Tất cả được khóa lấp dưới lớp lớp sóng bồi và phép màu thời gian.

Thành phố này đã có bao lớp người đứng dậy trên nỗi đau của hồn tên, mũi đạn, để kiên cường tạo dựng tương lai. Và dù ở bất cứ hoàn cảnh nào, người thành phố cũng luôn mở lòng chào đón bạn bốn phương.

Đời sống vật chất, tinh thần của người dân được cải thiện nâng cao. Kết quả Chương trình Xây dựng Nông thôn mới từng bước phố hóa làng quê, nên thật khó phân định được đâu người thành phố, đâu người nông dân. Vì cái khoảng cách giàu, nghèo giữa nông thôn và

thành thị đã xích lại rất gần. Việc “cải vũng lên đôi” người TP. Thái Nguyên làm bài bản, bảo đảm không phá vỡ quy luật tự nhiên, song tạo được cảnh quan mãn nhãn, hợp lòng người. Không phải duy ý trí, mà các thế hệ cán bộ, nhân dân thành phố này biết tôn trọng lịch sử, bảo vệ những gì là tinh hoa từ quá khứ để tạo dựng tương lai.

Tôi tự hỏi là vì sao TP. Thái Nguyên mời gọi được nhiều nhà đầu tư trong, ngoài nước đến hợp tác, phát triển. Rồi lại tự trả lời rằng: Đơn giản thôi: Bởi TP. Thái Nguyên đã tạo dựng được cho mình trở thành một “địa chỉ đỏ” trong hợp tác phát triển. Đó là chính sách thông thoáng từ chính quyền; sự nỗ lực trong thực hiện cải cách thủ tục hành chính; cải thiện môi trường đầu tư; tập trung xây dựng hạ tầng cơ sở, các cấp chính quyền đồng hành cùng nhà đầu tư để tháo gỡ khó khăn...

Tháng Mười nữa lại về đúng hẹn. Nhẹ nhàng như làn gió heo may phẳng phất gợn lên từ mặt nước sông Cầu. Tôi rong ruổi bước trên hè phố để cảm nhận một nhàn tản hiếm hoi, chợt nhận ra mỗi ngày khi bình minh thức dậy gọi mặt trời, thành phố này lại như cao hơn, đẹp hơn và đang tiếp tục vươn tới tầm cao mới. ■

Nông hậu tấm chân tình

Là trung tâm chính trị - kinh tế - xã hội của tỉnh, TP. Thái Nguyên được nhiều người nước ngoài chọn là “điểm đến”. Có người ghé thăm, có người nán lại vài tuần gặp đối tác làm ăn, có người lại chọn “đất Thép” là nơi học tập, sinh sống... Khi đến với TP. Thái Nguyên, họ đều được chào đón bằng tình cảm nồng hậu, chân thành.

NGÔI NHÀ ẤM ÁP

Thứ Sáu, sau khi kết thúc tiết học cuối cùng trên lớp, Sithimad Phouthasen, học viên Lớp tiếng Việt 3, Trường Cao đẳng Thái Nguyên, hào hứng chạy ào về ký túc xá lấy đồ đạc để cùng cô giáo chủ nhiệm “về nhà”. “Nhà” mà Phouthasen nhắc đến chính là nhà của cô giáo Chủ nhiệm Lớp tiếng Việt 3 K11, Trần Thị Diệu Linh. Sau gần 10 tháng sinh sống và học tập tại Việt Nam, gia đình cô Linh được coi như “nhà” của nhiều lưu học sinh Lào tại Thái Nguyên, trong đó có Phouthasen.

Cô giáo Linh bộc bạch: Thực hiện Chương trình Homestay do Nhà trường phát động, cuối tuần, tôi thường đón các em về nhà mình để cùng trải nghiệm cuộc sống của người Việt Nam. Từ đó, giúp các em dễ dàng hòa nhập và vui bất nổi nhớ nhà. Dịp Trung thu vừa rồi, tôi đón 28 học sinh lớp mình chủ nhiệm cùng một số học sinh Lào, Campuchia khác về nhà nấu ăn và cùng nhau đón Trung thu tại tổ dân phố 10, phường Tân Thịnh.

Khi lần đầu tiên được trải nghiệm phong tục đón Tết Trung thu tại Việt Nam, em Seekhamvone Maly, đến từ tỉnh Hủa Phăn (Lào), vui vẻ: Bọn em góp vui bằng các điệu múa của

Lào, các bác ở tổ dân phố thích lắm! Chúng em còn cùng các cô, bác và các em nhỏ phá cỗ, rồi còn được tặng quà.

Chương trình Homestay được tổ chức nhằm giúp các em học sinh Lào ở và tham gia sinh hoạt tại cộng đồng dân cư, qua đó, nâng cao trình độ tiếng Việt và khả năng hòa nhập. Ngoài ra, Trường Cao đẳng Thái Nguyên còn thường xuyên tổ chức cho các em tham gia các hoạt động văn hóa, thể thao phù hợp; tham quan các khu di tích văn hóa, lịch sử trên địa bàn, tham gia các hoạt động trải nghiệm vùng chèo; tổ chức và trao quà nhân dịp Tết cổ truyền của Việt Nam và Tết Bunpymay của Lào...

ĐỔI THAY TỪNG NGÀY

Với những người nước ngoài chúng tôi đã gặp, Thái Nguyên trong ấn tượng của bạn bè quốc tế không chỉ là một thành phố thân thiện, hiếu khách mà còn là một đô thị năng động, đang đổi thay từng ngày.

Anh Gao Yuan Xun, người tỉnh Cát Lâm (Trung Quốc) cho hay: Lần đầu tiên tôi đến TP. Thái Nguyên là vào tháng 9-2019. Sau đó, tôi có hai lần quay lại thành phố, nán lại khoảng 1-2 tháng. Mỗi lần quay lại Thái Nguyên

tôi đều thực sự bất ngờ, thành phố này dường như thay đổi theo từng ngày.

Với anh Xun, thứ duy nhất không thay đổi đó là lòng mến khách của người dân TP. Thái Nguyên. “Lần nào sau khi kết thúc công việc, tôi cũng sắp xếp thêm vài ngày để đi thăm thú vùng chèo Tân Cương, hồ Núi Cốc, Làng nhà sàn Thái Hải... cùng các “thổ địa” ở đây. Lúc nào cũng rất vui vẻ”. - Anh Xun nói.

Còn với Yoon và Jiho, những cô gái đến từ Hàn Quốc, hiện đang làm việc tại một công ty liên doanh Việt - Hàn, TP. Thái Nguyên mang lại bất ngờ cho cả hai, ngay từ khi mới đặt chân đến đây. Các cô gái Hàn Quốc cho biết: Trước khi đến đây, những thông tin chúng tôi biết về Thái Nguyên chỉ là tỉnh miền núi nằm ở phía Đông Bắc của Việt Nam. Nhưng ngày đầu đặt chân đến thành phố này, trước mắt chúng tôi không phải là rừng núi trập trùng như trong tưởng tượng mà là một đô thị khá hiện đại và đang ngày càng phát triển.

Jiho nói thêm: Tháng 12 tới tôi sẽ kết thúc chương trình làm việc tại Việt Nam cũng như Thái Nguyên. Sau đó, tôi sẽ trở về Hàn Quốc nghỉ ngơi, đón năm mới và đưa ra quyết định có trở lại làm việc hay không? Nhưng

Các lưu học sinh Lào, Campuchia đón Tết Trung thu năm 2022 cùng bà con tổ dân phố 10, phường Tân Thịnh (TP. Thái Nguyên).

Ảnh: **DIỆU LINH**

sau gần 1 năm chứng kiến sự phát triển từng ngày của TP. Thái Nguyên, tôi nghĩ rằng, trở lại là một phương án không tồi.

ƯƠM MẦM HỮU NGHỊ

Mở rộng tình đoàn kết, hữu nghị với bạn bè quốc tế luôn là một trong những chủ trương quan trọng của TP. Thái Nguyên. Những năm gần đây, chính quyền thành phố đã tăng cường quảng bá hình ảnh ra nước ngoài thông qua các hội hữu nghị Việt - Lào, Việt - Hàn, Việt - Đức... Thành phố cũng đã đầu tư quảng bá hình ảnh Thái Nguyên năng động - phát triển - thân thiện đến các nhà đầu tư và đông đảo du khách quốc tế.

Với những người nước ngoài đến TP. Thái Nguyên, họ luôn được chào đón bằng những tình cảm nồng hậu, ấm áp. Cô Lê Kim Anh, Phó Hiệu trưởng Trường Cao đẳng Thái Nguyên, chia sẻ: Chúng tôi luôn tự hào rằng Nhà trường là nơi “Ươm mầm hữu nghị”. Không chỉ là bởi mỗi năm, Nhà trường đón hàng trăm em

học sinh Lào, Campuchia mà còn là việc chúng tôi luôn tạo điều kiện tốt nhất cho các em trong học tập và sinh hoạt; tổ chức cho các em đón lễ, Tết theo phong tục quê hương... Qua đó, vừa nuôi dưỡng tình yêu của các học sinh quốc tế với “thành phố Thép”, vừa giúp học sinh Việt Nam tìm hiểu, giao lưu văn hóa với nước bạn, tạo thành mối đoàn kết, hữu nghị giữa học sinh các nước.

Còn đối với những người nước ngoài từng sống, học tập ở Thái Nguyên, thành phố luôn được họ trân trọng giới thiệu với bạn bè bằng những tình cảm ấm áp. Anh Alexey Karavaev, người Nga - từng có hơn 2 năm sinh sống và làm việc tại TP. Thái Nguyên, chia sẻ dự định: Do dịch COVID-19 nên từ cuối năm 2020, tôi chưa quay lại TP. Thái Nguyên. Tuy nhiên, trong năm nay, tôi sẽ quay lại để theo học về Đông y. Suốt thời gian ở Nga, tôi vẫn duy trì liên lạc với những người bạn tốt tại Thái Nguyên và tích cực rèn luyện tiếng Việt để khi quay lại có thể giao

tiếp tốt hơn với mọi người.

TP. Thái Nguyên sắp kỷ niệm 60 năm Ngày thành lập (19/10/1962 - 19/10/2022). Thời điểm này, khắp các tuyến phố, cờ hoa bắt đầu được giăng lên. Các trục đường chính như: Hoàng Văn Thụ, Lương Ngọc Quyến, Cách mạng Tháng Tám... như được khoác lên mình “tấm áo mới”...

Được trải nghiệm không khí rộn ràng này, không chỉ mỗi người con Thái Nguyên mà nhiều bạn bè quốc tế cũng đã chia sẻ niềm vui với “thành phố Thép”. Nói như anh Genesius Wijaya, một người Singapore đang có chuyến công tác tại TP. Thái Nguyên: “Tôi luôn được chào đón ở nơi đây, nên không có lý do gì để không chia sẻ niềm vui với các bạn...”.

MAI AN

Bác Hồ về thăm và nói chuyện với nhân dân Thái Nguyên tại Sân vận động trên địa bàn TP. Thái Nguyên, tháng 1-1964.

1- Một góc hồ Núi Cốc xưa.

2- Cầu Gia Bẩy giai đoạn đầu đổi mới.

3- Đường Bắc Kạn những năm 1980.

Ký ức & Hiện tại

Trải qua 60 năm dựng xây, phát triển, TP. Thái Nguyên đã và đang được đầu tư ngày càng khang trang, hiện đại, diện mạo đô thị đổi thay nhanh chóng. Nhân dịp kỷ niệm 60 năm Ngày thành lập thành phố, Thái Nguyên Hằng tháng trân trọng giới thiệu một số hình ảnh TP. Thái Nguyên xưa và nay.

Ảnh: TƯ LIỆU - P.V - C.T.V

Khu vực
đường tròn
trung tâm
TP. Thái
Nguyên.

TP. Thái Nguyên trong ngày vui
đại thắng mùa Xuân năm 1975.

Khu gang
thép Thái
Nguyên thời
kỳ đầu sản
xuất.

Chợ
Đốc
Hạnh
xưa.

⤴ Diện mạo đô thị thành phố ngày càng
khang trang, hiện đại.

⤴
Vùng chè đặc
sản Tân Cương.

Khu đô thị DanKo City
đang trong quá trình
hoàn thiện, góp phần
tạo diện mạo mới cho
TP. Thái Nguyên.

Đường Hoàng Văn Thụ - một trong những tuyến đường ở khu vực trung tâm thành phố.

Lĩnh vực thương mại - dịch vụ trên địa bàn thành phố ngày càng phát triển, đáp ứng tốt hơn nhu cầu mua sắm, tiêu dùng của nhân dân.

Lĩnh vực sản xuất công nghiệp trên địa bàn thành phố cũng tăng trưởng mạnh. Trong ảnh: Sản xuất linh kiện điện thoại thông minh phục vụ xuất khẩu tại Công ty TNHH Glonics Thái Nguyên.

Tự hào thành

Sau 60 năm hình thành và phát triển, TP. Thái Nguyên - đô thị trung tâm của tỉnh đã có sự đổi thay toàn diện trên mọi lĩnh vực kinh tế - xã hội. Đời sống của người dân trên địa bàn ngày càng ấm no, hạnh phúc. Phóng viên Báo Thái Nguyên đã phỏng vấn nhanh một số công dân thành phố trước sự lớn mạnh của mảnh đất "thép gang" Anh hùng.

BẮT KIP, ĐI ĐẦU TRONG CHUYỂN ĐỔI SỐ

Ông PHẠM VĂN QUANG,
Chủ tịch Hội doanh nghiệp
TP. Thái Nguyên

Chỉ 5 năm trở lại đây, chúng tôi cảm nhận rõ được TP. Thái Nguyên đã có những bước phát triển vượt bậc trong phát triển kinh tế - xã hội, bảo đảm an sinh xã hội. Trong đó, ấn tượng nhất đối với chúng tôi là sự bắt nhịp nhanh nhạy của thành phố với công tác chuyển đổi số trên nhiều lĩnh vực liên quan đến quyền lợi của doanh nghiệp, như: thuế, tài chính ngân hàng, thủ tục đầu tư - kinh doanh, chính sách hỗ trợ doanh nghiệp... Qua đó, giúp các doanh nghiệp tiết kiệm nhiều thời gian, chi phí trong thực hiện các thủ tục hành chính; tiếp cận các gói hỗ trợ, tạo điều kiện mở rộng, khôi phục khó khăn trong sản xuất, kinh

doanh do ảnh hưởng của các đợt dịch COVID-19. Nhờ đó, doanh nghiệp thành phố cũng không ngừng lớn mạnh. Hiện nay, Hội Doanh nghiệp TP. Thái Nguyên thu hút được trên 640 hội viên, doanh thu hằng năm của các hội viên tăng trưởng từ 10-15%/năm...

HẠ TẦNG ĐÔ THỊ ĐỒNG BỘ, HIỆN ĐẠI

Ông TRẦN ĐÌNH THÌN,
Chủ tịch UBND phường
Phan Đình Phùng

Những năm gần đây, kết cấu hạ tầng đô thị của TP. Thái Nguyên ngày càng được đầu tư theo hướng đồng bộ, khang trang. Thành phố đã đầu tư hàng trăm tỷ đồng hoàn thiện các dự án cải tạo vỉa hè, thảm mới mặt đường, trồng cây xanh thay thế; hoàn thiện việc xây và hạ ngầm hạ tầng kỹ thuật... Đến nay, hầu hết tuyến phố

chính trên địa bàn được đầu tư khu cây xanh, vườn hoa công cộng, trang bị máy tập thể dục, lắp đặt màn hình LED ngoài trời, góp phần thay đổi diện mạo đô thị. Đối với phường Phan Đình Phùng, là phường trung tâm nên thời gian qua cũng đã nhận được sự quan tâm đặc biệt của lãnh đạo tỉnh, TP. Thái Nguyên trong việc đầu tư hạ tầng đô thị. Từ sự đầu tư đồng bộ về hạ tầng đã thu hút được nhiều doanh nghiệp, đơn vị đầu tư vào địa bàn với các công trình, dự án có quy mô lớn.

RẤT TỰ HÀO KHI LÀ CÔNG DÂN THÀNH PHỐ

Ông PHẠM ĐỨC HOÀN,
Tổ trưởng TDP số 6,
phường Gia Sàng

Tôi không sinh ra ở TP. Thái Nguyên, song phần lớn thời gian trưởng thành, làm việc, rồi xây dựng gia đình của tôi đều gắn liền với

phố Tháng Mười

mảnh đất 60 năm tuổi này. Tôi rất tự hào khi được là công dân của thành phố thép Anh hùng. Đổi thay rõ nét nhất mà tôi nhận thấy ở thành phố đó là về diện mạo đô thị theo hướng ngày càng hiện đại, khang trang hơn. Nơi tôi đang sống gần với Di tích lịch sử Quốc gia Địa điểm lưu niệm các thanh niên xung phong Đại đội 915, là niềm tự hào của người dân trong khu vực và người dân toàn tỉnh. Cùng với sự đầu tư của Nhà nước, bà con nhân dân đã tự nguyện đóng góp công sức trồng, chăm sóc hoa, cây cảnh dọc tuyến đường vào Di tích, giữ gìn tuyến đường xanh, sạch, đẹp, tô điểm hương sắc cho phố phường...

XÂY DỰNG CÁC NGHỊ QUYẾT SÁT THỰC TIỄN

Ông NGUYỄN KHẮC HỘI,
đảng viên 48 năm tuổi Đảng,
tổ 9, phường Gia Sàng

Là công dân có nhiều năm gắn bó với thành phố, tôi thấy những năm gần đây, địa phương mình “thay da đổi thịt” rõ rệt. Hạ tầng giao thông, khu dân cư, khu đô thị... được đầu tư đồng bộ, khang trang; đời sống của người dân không ngừng được cải thiện và nâng cao... Điều này cho thấy việc xây dựng và triển khai thực hiện nghị quyết của đảng bộ các cấp TP. Thái Nguyên nhất quán, sát với

thực tiễn; các đề án phát triển kinh tế - xã hội được thực hiện có hiệu quả, từng bước tạo diện mạo mới cho đô thị, góp phần bảo vệ môi trường, sức khỏe cho nhân dân. Đơn cử như Đề án Xây dựng Tuyến phố văn minh đô thị; Đề án Phân loại rác thải sinh hoạt tại nguồn... Nhờ đó, người dân tin tưởng tuyệt đối vào sự lãnh đạo của Đảng, vào các chính sách, pháp luật của Nhà nước, đồng thuận thực hiện các công trình, dự án trọng điểm mà thành phố triển khai...

NÔNG DÂN ĐÃ THAY ĐỔI TƯ DUY

Bà NGUYỄN THỊ HÒA,
tổ 14, phường Túc Duyên

Là một người nông dân chính gốc, sinh sống ở phường Túc Duyên, TP. Thái Nguyên, tôi đã được chứng kiến sự đổi thay đáng kể của nền nông nghiệp thành phố theo hướng cơ giới hóa, ứng dụng công nghệ cao vào sản xuất, góp phần tăng năng suất, giá trị trên một diện tích đất canh tác. Hiện nay, trên đồng ruộng, máy cày, bừa, máy xới đất... đã thay thế sức lao động của con người. Nhiều nông dân đã đầu tư lắp đặt hệ thống nhà lưới để giảm thiểu tác động của thời tiết đối với sự sinh trưởng, phát triển của cây trồng. Cùng với đó, bà con nông dân đã từng bước thay đổi tư duy,

chuyển từ sản xuất nhỏ lẻ sang phát triển theo hướng hàng hóa. Trên địa bàn thành phố đã hình thành một số vùng sản xuất tập trung, như: vùng trồng rau, hoa ở Túc Duyên, Huống Thượng; vùng trồng đào ở Cam Giá... đem lại nguồn thu nhập cao gấp nhiều lần so với trồng lúa.

CHÚ TRỌNG PHÁT TRIỂN VÙNG CHÈ ĐẶC SẢN

Ông LÊ KHUÔNG DUY,
Chủ tịch UBND xã Phúc Trìu

Nhắc đến Thái Nguyên ai cũng biết đến sản phẩm chè ở các xã phía Tây TP. Thái Nguyên. Thời gian qua, tỉnh Thái Nguyên cũng như TP. Thái Nguyên đã triển khai nhiều giải pháp nhằm nâng cao giá trị sản phẩm chè. Cụ thể như hỗ trợ đầu tư chuyển đổi giống mới có năng suất, chất lượng cao; bảo tồn, phát triển các giống chè trung du; hỗ trợ máy móc, ứng dụng công nghệ trong trồng, chăm sóc, sản xuất, chế biến sản phẩm chè.... Đặc biệt, trong vài năm trở lại đây, thành phố tập trung phát triển du lịch cộng đồng ở khu vực các xã vùng chè Tân Cương, với mục đích vừa quảng bá sản phẩm chè vừa tạo việc làm, tăng thu nhập cho người dân.

NHÓM P.V KINH TẾ

Nơi hội tụ những sự kiện và di tích lịch sử

Kể từ khi khánh thành Đài Tưởng niệm các Anh hùng Liệt sĩ tại trung tâm TP. Thái Nguyên, chẳng mấy năm, vào những ngày lễ, Tết, anh em chúng tôi - những người lính năm xưa, lại không đến nơi đây để tri ân các Anh hùng liệt sĩ và chiêm ngưỡng vẻ đẹp sống động từ nơi trung tâm thành phố.

Năm nay, đúng dịp kỷ niệm 75 năm Ngày Thương binh Liệt sĩ, chúng tôi lại rủ nhau tới Đài Tưởng niệm các Anh hùng liệt sĩ. Phải có đôi, ba lần dừng chân, mấy anh em tuổi “bát tuần” mới vượt qua được gần 100 bậc, để lên tới thềm đặt lư hương. Sau khi trang trọng thắp những nén tâm nhang, và để một phút mặc niệm các Anh hùng liệt sĩ, chúng tôi ngồi bên nhau trên những bậc đá. Chợt nhớ ra: Năm 2022, cũng là năm kỷ niệm 60 năm Ngày thành lập TP. Thái Nguyên. Sự trùng hợp ngẫu nhiên ấy, khiến cho câu chuyện của chúng tôi có thêm những cảm hứng thú vị. Dù chuyện xa, chuyện gần, chuyện của người già rồi cũng quay về quá khứ. Thị xã

Thái Nguyên ngày ấy chỉ vốn vẹn dọc ngang chừng trên dưới 2km, mà lại có sự gặp gỡ, hội tụ nhiều di tích, sự kiện lịch sử theo chiều dài từ thuở lập nước, tới khi thành lập TP. Thái Nguyên và cho đến ngày nay như thế.

Ngược lại dòng thời gian, sự hiện diện ách cai trị của thực dân Pháp từ những năm đầu thế kỷ XX, mà dấu ấn còn lại tới nay vẫn còn đó: Hầm Thông sứ Pháp (phía sau nhà “Bảo tàng Văn hóa các Dân tộc Việt Nam”). Cuộc khởi nghĩa Thái Nguyên do các ông Đội Cấn và Lương Ngọc Quyến khởi sự năm 1917- được ví như quả bom, làm chấn động bộ máy cai trị của thực dân Pháp ở chính quốc và các thuộc địa của chúng. Dấu ấn còn lại ngày nay, ấy là ngôi “Đền Đội Cấn” - viên

ngọc quý của Lịch sử Thái Nguyên (đã được xếp hạng Di sản Quốc gia). Tiếp đến là sự kiện Đại tướng Võ Nguyên Giáp, dẫn đoàn quân giải phóng từ Tân Trào về Thái Nguyên, tiêu diệt phát xít Nhật, giải phóng Thái Nguyên và xuất quân tiến về giành chính quyền ở Thủ đô Hà Nội. Nơi đó sau này là “Quảng trường 20-8” (nay là Quảng trường Võ Nguyên Giáp). Cũng chính tại khu vực này, trong những ngày đầu kháng chiến chống thực dân Pháp, Bác Hồ đã có cuộc thương thuyết cuối cùng với phía Pháp, nhằm cứu vãn hòa bình cho đất nước.

Sau hai năm hòa bình lập lại, ngày 19/12/1956, Khu Tự trị Việt Bắc (TTVB) được thành lập, TP. Thái Nguyên trở thành Thủ phủ của Khu.

**Đài tưởng niệm
các Anh hùng Liệt
sĩ tỉnh hôm nay.**

**Bảo tàng Văn
hóa các dân tộc
Việt Nam tọa lạc
ở trung tâm TP.
Thái Nguyên.**

Các cơ quan của Khu ủy đều được xây dựng trong khu vực, (sau này là Nhà Bảo tàng Việt Bắc). Năm 1960, nơi đây đã diễn ra cuộc triển lãm có quy mô chưa từng có lúc bấy giờ, nhân kỷ niệm 15 năm Ngày Quốc khánh 2-9 và chào mừng Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ III.

Cách về phía Tây của Đài Tưởng niệm các Anh hùng liệt sĩ vài trăm mét, theo đường chim bay là cầu Gia Bẫy. Vốn chỉ là chiếc cầu treo đu đưa bập bênh, dành cho người đi bộ. Từ 1958 -1959, khi khởi công xây dựng Khu Gang thép Thái Nguyên, cầu Gia Bẫy mới được xây dựng bằng bê tông cốt thép; trở thành công trình to, đẹp lộng lẫy nhất ở Thái Nguyên lúc bấy giờ. Năm 1965, cầu đã bị bom Mỹ

phá sập. Di tích để lại cho mai sau là một cây cầu mới, cùng một Đài Tưởng niệm, ghi tên 16 liệt sĩ Trung đội dân quân (Tiểu khu Hoàng Văn Thụ) trong trận chiến đấu bảo vệ cầu ngày 17/10/1965.

Lúc này, đứng trên thềm cao lộng gió của tượng đài liệt sĩ, những người lính già bỗng linh cảm: Hình như có sự mách bảo nào đó, từ hồn thiêng các Anh hùng liệt sĩ, thôi thúc chúng tôi liên tưởng đến mối liên quan giữa các di tích, sự kiện lịch sử trải qua năm tháng, nay đã trở thành những giá trị văn hóa vật thể và phi vật thể, để trường tồn cùng thành phố và con người nơi đây; với những bước phát triển từng bước của TP. Thái Nguyên, suốt chiều dài 60 năm qua. Từ một

thành phố buổi đầu thành lập diện tích mới chỉ có vài chục cây số vuông, dân số trên 6 vạn người, sinh sống trong 4 khu phố và 6 xã, trong nội thành mới có vài tuyến đường sơ sài, bụi bặm... đến nay, đã trở thành một thành phố có trên 200 cây số vuông, với khoảng 40 vạn dân sinh sống tại 21 phường và 11 xã. Bộ mặt phố phường phát triển từng bước với vài chục tuyến đường trải nhựa áp phan và bê tông, trong đó có nhiều tuyến đường hai chiều sạch, đẹp như công viên. Cửa nhà tầng thấp tầng cao đua nhau mọc lên “như nấm như măng” hai bên đường phố. Các hoạt động kinh tế, văn hóa, xã hội phát triển sôi động và sầm uất, đã và đang thỏa mãn tối đa nhu cầu tiêu dùng cho ăn, ở, vui chơi, du lịch, bảo vệ sức khỏe, cùng sự bình yên trong cuộc sống của người dân. Với thế hệ chúng tôi, đó thật sự là thiên đường mà trước đây, chưa bao giờ dám nghĩ tới.

Cảm hứng của chúng tôi như được thăng hoa cùng đất trời thành phố. Bảo tàng Việt Bắc (sau đổi tên là Bảo tàng Văn hoá các dân tộc Việt Nam), với dáng vẻ uy nghiêm, trầm mặc, thấp thoáng ẩn, hiện giữa xum xuê màu xanh cảnh lá. Bỗng tôi nhớ lại chuyện cũ. Ngày ấy, khi khởi công xây dựng công trình này, đã có câu hỏi đặt ra: Sao không lo trước cái ăn, cái mặc của dân mà đã vội lo xây dựng Bảo tàng? Vâng! Có lẽ các nhà lãnh đạo Khu Tự trị Biệt Bắc lúc bấy giờ, (mặc dù Khu mới được thành lập, mọi công việc đang còn rất bẽ bộn) đã ý thức được sức mạnh to lớn đang tiềm ẩn, lưu giữ trong các địa tầng văn hóa của người Việt Bắc. Nếu biết khai thác và phát huy hết sức mạnh đó, thì việc lo cái ăn, cái mặc cho dân, dù khó đến đâu cũng chỉ còn là vấn đề thời gian và cơ hội. Thực tế sự phát triển những năm sau này của thành phố theo thời gian, đã khẳng định sự chính xác của tư duy ấy. Đồng bào các dân tộc địa phương luôn sát cánh cùng Đảng bộ, chính quyền xây dựng TP. Thái Nguyên từ trong đổ nát của chiến tranh, để có một cơ đồ ngày càng khang trang và từng mặt hiện đại như ngày nay.

TRẦN DANH CỰ (Đồng Hỷ)

Bằng khuâng

thành người phố thị

● Ghi chép của HUỆ DINH

5 năm vèo qua như một giấc mơ nhưng người dân của 5 xã thuộc 3 huyện sáp nhập về TP. Thái Nguyên vẫn không quên được cảm xúc bằng khuâng của những ngày mới làm người thành thị. Đang từ người “nhà quê”, chỉ sau một đêm bỗng thành người phố thị có ai không xao xuyến, hoài niệm. Hôm nay, dù đã quen với tâm thế của người dân thành phố nhưng trong họ vẫn nhắc nhớ về những kỷ niệm khó phai...

MỘT THỜI ĐỂ NHỚ...

Trong cái rét nhẹ của trời Thu, chúng tôi cho xe chạy chậm chậm trên con đường bê tông uốn lượn của xã Linh Sơn. Men theo những cánh đồng trồng rau xanh mướt mắt của xóm Bến Đò, Ngọc Lâm, chúng tôi cảm nhận được sự đổi thay nơi vùng đất này. 5 năm trước, nơi đây được xem là “vựa” rau chuyên canh của huyện miền núi Đồng Hỷ. Mỗi vụ thu hoạch, người làng rau Bến Đò, Ngọc Lâm thường vượt cầu treo Bến Oánh để mang rau xanh sang chợ Túc Duyên (TP. Thái Nguyên) bán. Cách nhau chỉ một con sông, bên huyện, bên thành (phố), trong đời sống sinh hoạt của người dân cũng có những khác biệt. Ông Nguyễn Văn Cơ, xóm Bến Đò, chia sẻ: Ở thành phố, nhịp sống hối hả, nhộn nhịp. Còn người quê chúng tôi sống bình lặng hơn. Sinh ra, lớn lên cùng nhau, từ đầu xã đến cuối xã mọi người đều quen biết nhau. Mỗi khi có việc hiếu, hỷ, người trong làng, ngoài xã lại chung tay giúp đỡ nhau như những người thân trong gia đình... Bởi vậy, khi nghe thông

tin Linh Sơn được điều chỉnh địa giới hành chính từ huyện Đồng Hỷ về TP. Thái Nguyên, người dân chúng tôi xao xuyến lắm. Trước đây, các giấy tờ của gia đình như giấy khai sinh của con cái, sổ hộ khẩu, giấy tờ nhà đất... đều là huyện Đồng Hỷ cấp. Sau sáp nhập, có những giấy tờ sẽ lưu giữ mãi mãi, nhưng có những giấy tờ phải xin cấp lại... Nghĩ đến đó, chúng tôi không khỏi nao lòng...

Vừa trò chuyện với chúng tôi, ông vừa lục trong đồng giấy tờ cũ tìm giấy khai sinh của các con. Được cấp từ mấy chục năm trước, giờ trong tấm giấy khai sinh ấy vẫn có tên địa danh huyện Đồng Hỷ như một kỷ niệm còn mãi với thời gian.

Cùng chung tâm trạng bằng khuâng, không ít người dân Sơn Cẩm cảm thấy bùi ngùi khi không còn là người dân của huyện miền núi Phú Lương nữa. Ông Trần Trọng Biên, xóm Cao Sơn 2 nói: Chỉ sau một đêm, người dân Sơn Cẩm bỗng thành người phố thị. Cảm giác ấy thật không dễ quen. Nhất là khi đi làm các thủ tục giấy tờ, chúng tôi

phải viết đi, viết lại tờ khai đến mấy lần vì quen tay viết nhầm thành xã Sơn Cẩm, huyện Phú Lương...

Còn vô vàn những kỷ niệm đáng nhớ khác nhưng điều khiến nhiều người dân ở các xã, thị trấn mới điều chỉnh địa giới hành chính nhớ nhất là khi họ có các thủ tục giấy tờ cần giải quyết ở trên thành phố. Ông Nguyễn Văn Mạnh, xóm Đồng Tâm, xã Đồng Liên cho hay: Thời điểm mới điều chỉnh, mỗi khi có việc làm giấy tờ thuộc thẩm quyền cấp thành phố, như một thói quen, tôi lại đi ra UBND huyện Phú Bình. Khi chìa giấy tờ ra, được cán bộ thụ lý hồ sơ nhắc nhở, tôi mới nhớ ra, giờ mình đã là người thành thị. Vậy là tôi lại quay ngược xe về nhà ăn cơm rồi chiều mới lên thành phố nộp hồ sơ giấy tờ...

Trong mỗi câu chuyện của người dân đều chất chứa những kỷ niệm. Thật không dễ để rời xa những thứ đã gắn bó với mình mấy chục năm trời. Dẫu vậy, thời gian chính là “phương thuốc màu nhiệm” nhất giúp con người ta dần làm quen với những điều mới mẻ.

Thực hiện Nghị quyết số 422 ngày 18/8/2017 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội, từ ngày 1/10/2017, 5 xã, thị trấn thuộc 3 huyện là: Sơn Cẩm (Phú Lương); Linh Sơn, Huống Thượng, thị trấn Chùa Hang (Đồng Hỷ) và Đồng Liên (Phú Bình) được điều chỉnh địa giới hành chính về TP. Thái Nguyên.

Tuyến đường tổ 8, phường Chùa Hang vừa được trải nhựa tạo điều kiện thuận lợi cho người dân đi lại.

NIỀM VUI NGÀY MỚI

Sau những hoài niệm là những câu chuyện vui. Điều khiến những người dân vùng sáp nhập vui nhất chính là việc đi lại để giải quyết thủ tục hành chính đã thuận tiện hơn rất nhiều. Ông Nguyễn Văn Phương, xã Sơn Cẩm, chia sẻ: Trước đây, chúng tôi phải đi gần 20km để lên UBND huyện Phú Lương làm các thủ tục, giấy tờ thì nay chỉ đi khoảng 7km là đã đến bộ phận một cửa của UBND TP. Thái Nguyên. Nhờ đó đã giảm được thời gian đi lại, chờ đợi...

Còn ông Cờ, xóm Bến Đò (Linh Sơn) thì cho rằng: Việc đi học của con trẻ cũng thuận tiện hơn. Từ ngày sáp nhập về TP. Thái Nguyên, khi học hết cấp 2, lũ trẻ trong xã tha hồ lựa chọn các trường cấp 3 để thi vào chứ không

như trước đây, bọn trẻ chủ yếu đăng ký thi vào trường cấp ba của huyện Đồng Hỷ. Những cháu không đủ điểm đỗ vào trường huyện có khi phải chuyển sang học trường nghề chứ không có cơ hội học cấp ba để thực hiện ước mơ thi đỗ đại học... Con đường đi học của lũ trẻ cũng gần hơn trước. Chỉ cần vượt qua cầu treo Bến Oánh, lũ trẻ có thể đến Trường THPT Chuyên Thái Nguyên, hoặc cách đó không xa là Trường THPT Lương Ngọc Quyến, Đào Duy Từ...

Không chỉ thuận lợi cho việc giải quyết các thủ tục hành chính, học hành của con trẻ... từ ngày sáp nhập về thành phố, nhiều địa phương đã được đầu tư để phát triển kinh tế - xã hội. Những địa phương có lợi thế trong phát triển nông nghiệp được đầu tư theo hướng trọng tâm, trọng điểm. Đơn

cử như xã Huống Thượng, được định hướng và đầu tư phát triển vùng trồng hoa chuyên canh; xã Linh Sơn phát triển vùng trồng cây ăn quả, trong đó tập trung nâng cao giá trị cây ổi; Đồng Liên phát triển cánh đồng lúa, hoa màu mẫu lớn...

Đáng mừng nữa là từ khi được điều chỉnh địa giới hành chính về thành phố Thái Nguyên, kết cấu hạ tầng của các xã Sơn Cẩm, Đồng Liên, Linh Sơn, Huống Thượng và thị trấn Chùa Hang đã được quan tâm, đầu tư. Trong 5 năm qua, hàng trăm công trình lớn nhỏ (trạm y tế, trường học, đường giao thông...) được đầu tư, xây dựng đã hoàn thành, đưa vào sử dụng và phát huy hiệu quả rất tích cực...

Có thể thấy, sự đổi thay nào cũng có chút vắn vường, nhưng không thể phủ nhận, việc điều chỉnh địa giới hành chính về TP. Thái Nguyên đối với 5 xã, thị trấn là một chủ trương vô cùng đúng đắn, tạo cơ hội cho các địa phương phát triển bền vững... ■

Ngày 27/1/1973 (tức ngày 24 tháng Chạp năm Nhâm Tý), Hiệp định Paris về chấm dứt chiến tranh lập lại hòa bình tại Việt Nam được ký kết, cũng là lúc Tết cổ truyền của dân tộc chỉ còn một tuần lễ.

Sau nhiều năm chiến tranh và chịu đựng 12 ngày đêm bị máy bay Mỹ ném bom B52 tàn phá khốc liệt, người dân thành phố Thái Nguyên vỡ òa niềm vui vô bờ bến. Hệ thống loa công cộng mở hết công suất truyền dẫn liên tục chương trình của Đài Tiếng nói Việt Nam đưa tin ký kết hiệp định Paris và bài hát “Việt Nam trên đường chúng ta đi”.

Miền kí ức đón Xuân về năm ấy

Tết Quý Sửu 1973 thực sự là cái Tết của hòa bình, của hồi sinh và hy vọng, một cái Tết kỳ diệu, ấn tượng và ý nghĩa. Miền Nam còn bị chia cắt, nhiều người con của quê hương lên đường ra trận chưa trở về, nhưng niềm vui chiến thắng tràn ngập khắp mọi nhà.

Mới cách đó chưa lâu, đạn bom kẻ thù gây tang tóc, nhưng không khí đón Xuân trên thành phố vẫn ngập tràn. Từ mọi ngã đường nơi sơ tán tại các huyện, nhiều cơ quan và các gia

đình lũ lượt trở về thành phố mang theo những cảnh đào rực rỡ trên ô tô, xe trâu, xe cải tiến và cả xe đạp thồ. Một số đơn vị quân đội, công nhân, thanh niên xung phong được điều tới “vết thương” chiến tranh, dựng lại nhà cửa tạm, dọn dẹp vệ sinh nhiều tuyến đường, sửa chữa, dựng nhà cửa tạm... làm thành phố trở lên nhộn nhịp, đông vui ồn ã.

Hồi ấy, tôi còn bé, những ngày đó cũng là thời gian tôi biết đi xe đạp. Phần thưởng bố dành cho tôi là được dùng xe qua Tết. Ngay buổi đầu tiên

tôi đã đạp xe tới giúp ông bác thu dọn đồ đạc từ khu sơ tán Chùa Hang về nhà tại xóm Đầm Xanh. Cũng bởi nhiệt tình thái quá, tôi nhận chở rổ bát đĩa, ấm chén và bị ngã xe do bóp phanh quá mạnh, cũng may mọi thứ chưa vỡ hết.

Một sáng ra phố, tôi bất ngờ khi thấy khu trung tâm thành phố Thái Nguyên đã được trang hoàng lộng lẫy với nhiều băng rôn, pa nô, áp phích và cờ hoa rực rỡ. Tại các ngã ba, ngã tư, hình ảnh Bác Hồ và dòng chữ “Không có gì quý hơn Độc lập - Tự

Đường phố Thái Nguyên hôm nay.

do” nổi bật bên nhiều tấm pa nô

Những ngày sơ tán tránh máy bay Mỹ ném bom, bạn bè theo người nhà mỗi đứa một nơi, giờ tha hồ tụ tập. Tôi cùng đám bạn leo lên cây nhãn cổ thụ trước cửa chợ Bến Tượng ngắm phố, ngắm người. Trong dòng người tấp nập sắm Tết, thi thoảng có người trên đầu mang vành khăn trắng. Ngồi mãi chán, chúng tôi lại lang thang khắp các ngõ phố xem mua bán.

Tôi ấn tượng nhất là quầy bán tranh ảnh Tết phía trước cửa hàng bách hóa. Tranh ảnh chủ yếu là các cuốn thư và tranh dân gian, câu đối. Các cuốn thư đều lớn như các bức hoành phi chạm khắc trên đồ gỗ, đồ đồng hiện nay, nhưng vẽ trên giấy bằng mực mầu rực rỡ, hầu hết là hình ảnh Bác Hồ và dòng chữ “Không có gì quý hơn Độc Lập - Tự do”.

Các tranh dân gian đủ loại, mầu

sắc cũng rực rỡ không kém, tôi thích nhất là các bức “Cá chép trông trăng”, “Hứng dừa” “Đám cưới chuột”. Có lẽ năm ấy là Tết Quý Sửu nên tôi thấy nhiều người chọn mua tranh “Chăn trâu thổi sáo” “Tát nước đêm trăng”...

Càng những ngày áp Tết, không khí càng thêm nhộn nhịp nao nức. Từ sáng sớm tiếng lợn bị bắt thịt kêu eng éc, pháo thi thoảng nổ đi đùng. Bọn chúng tôi được giao nhiệm vụ dậy sớm ra mậu dịch mua hàng Tết. Tôi cùng mấy thằng bạn xách làn tới địa điểm. Trời còn tối đen như mực, dòng người đã xếp hàng trước ô cửa nhỏ đóng kín treo bóng đèn điện đỏ quạch. Chúng tôi kiếm gạch đặt chỗ và kéo nhau ra gốc cây đốt lửa ngồi tán gẫu. Mua xong hàng cũng đã trưa muộn.

Ngày 28 Tết nhà tôi mổ lợn cùng ba nhà khác ăn đưng. Sau khi thịt lợn

được chia đều mỗi cho nhà một đùi, chiếc thủ và bộ lòng được chế biến để bốn nhà cùng trải chiếu ăn bữa cơm chung. Chiều đó, nhà tôi gói bánh chưng. Không hẳn đã đói, nhưng mùi bánh chưng gạo nếp mới thơm lừng làm anh em chúng tôi bóc ngay, vừa ăn vừa thổi như kẻ sắp chết đói.

Đêm 30 Tết, thành phố có rất nhiều điểm liên hoan văn nghệ. Chưa có nhiều đèn trang trí, nhưng các sân khấu thật lộng lẫy và đông nghịt người xem. Tôi cùng bọn bạn ra sân khấu rạp ngoài trời. Nhiều tiết mục trên sân khấu hát, người xem cũng vỗ tay hát theo. Chưa đến giờ giao thừa, tiếng pháo khắp nơi đã nổ ran.

Trò chuyện với bố tôi bên tách trà Xuân, mấy bác đồng đội của bố từng chiến đấu tại mặt trận Điện Biên Phủ năm xưa, dù vui trong không khí của ngày đầu Xuân vẫn tỏ ra thận trọng: “Hòa bình mới được lập lại ở miền Bắc, đất nước chưa liền. Kẻ thù sẽ ngoan cố chống phá. Để đi đến trận cuối cùng, còn nhiều máu xương đổ xuống. Nếu Tổ quốc cần, chúng ta phải tiếp tục cầm súng...”.

Mấy mươi năm trôi qua, thành phố Thái Nguyên đã mang vóc dáng một đô thị văn minh, hiện đại. Nhịp sống mới và sự phát triển kinh tế - xã hội của thành phố làm niềm vui từ lòng người sáng lên trên nụ cười ánh mắt. Mỗi khi gửi lòng mình về một miền ký ức, tôi như lại sống giữa ngày Xuân tươi đẹp ấy và thấy cuộc đời như càng thêm Xuân...!

PHAN THÁI

Cho hôm nay, cho mai sau...

Những người phụ nữ làm rau hiếm khi ngủ quá 5 giờ mỗi ngày. Nét thanh xuân của họ phai dần sau mỗi lứa rau xanh tươi tốt... Giờ đây, họ đang tập làm quen với nhịp sống nhàn nhã hơn của một giai đoạn hoàn toàn mới mẻ.

Trong hồ sơ gốc của tôi, mục nguyên quán ghi rõ xóm Túc Tiến, xã Túc Duyên, thành phố Thái Nguyên. Từ năm 1987, xã được lên phường, sau nhiều lần chia tách, nhà bố mẹ tôi hết thuộc tổ 40 rồi đến 22 và bây giờ là tổ 14. Nằm ngay trung tâm thành phố Thái Nguyên về phía Đông Nam, phường Túc Duyên là hình ảnh phản chiếu chân thực từng giai đoạn phát triển từ một thị xã công - nông nghiệp của 60 năm trước đây thành một trong những đô thị hiện đại nhất miền núi phía Bắc.

Với những cánh đồng màu mỡ ven sông Cầu, Túc Duyên vốn là vùng rau xanh lớn của Thái Nguyên. Ấn tượng sâu đậm trong tôi là hình ảnh vùng quê bình yên, người dân hiền lành, sống có nghĩa tình và đặc biệt chăm chỉ với ruộng đồng. Tôi nhớ những ngày mùa, trong mùi thơm nồng nàn của lúa mới, người dân quê tôi tranh thủ phút ngừng tay, hướng về phía Nam đón làn gió mát rượi từ dòng sông đưa lên. Từ phía ấy vọng về tiếng còi báo giờ vào ca, tan ca và nổi bật trên nền trời là những ống khói lò cao của

Khu Gang thép. Đi hết cánh đồng về hướng Bắc là đến trung tâm thành phố, nơi có trụ sở làm việc của các cơ quan của tỉnh và của thành phố, có chợ Thái nơi người làng tôi chở rau đến bán.

Cho đến tận những năm 1990, con đường từ làng ra trung tâm thành phố vẫn còn rất gian nan. Đoạn đường liên xóm là đường đất, luôn lầy lội sau mỗi trận mưa và trong suốt cả mùa lũ lụt, đường nội đồng cũng chỉ là những bờ cỏ men theo các thửa ruộng. Người làm rau quê tôi chỉ có phương tiện vận chuyển duy nhất là đôi vai gầy. Mọi thứ đều chất lên đôi quang gánh đè nặng trên vai, gánh phân gio, nước tưới, gánh rau gánh lúa từ đồng về nhà, gánh từ đồng ra chợ. Nổi vất vả của nhà nông khiến nhiều người trong xóm khi về già đều trở thành những ông còng, bà còng. Chúng tôi vẫn nhớ như in hình ảnh các bà đội nón lá, quàng áo mưa, cầm cúi gánh rau đi chợ bán, y hệt hình ảnh “bà còng đi chợ trời mưa” trong sách giáo khoa lớp một hồi ấy.

Xóm có nhiều nhà làm ăn rất giỏi, mùa nổi mùa hết lúa đến rau,

hết lứa rau này đến lứa rau khác, từ đời ông rồi đến đời cha, như nhà ông Hợi Phúc, ông Nghị, nhà Hào Dũng, nhà Lương Nhung, nhà Thủy Xuyên... Sớm khuya trên đồng, chất bóps nhặt nhanh từ cọng rau, họ mua được thêm nhiều đất đai, xây nhà cửa khang trang, nuôi con học hành thành tài.

Hòa vào Chương trình Xây dựng Nông thôn mới, Túc Duyên cũng nhanh chóng thay da đổi thịt. Những con đường bê tông khang trang như những mạch máu trên cơ thể khỏe mạnh. Các hộ dân hồ hởi tự chuyển đổi cách làm ăn, bắt đầu từ cơ cấu cây trồng, cách thức sản xuất... Làng thuần rau xưa bắt đầu xuất hiện các vườn hoa rực rỡ là địa chỉ tin cậy của các cửa hàng hoa lớn. Mọc lên những vườn ươm giống rau và hoa. Rau được trồng trái vụ, rải vụ trong những nhà lưới... Hoa trồng xen canh và chuyên canh. Làng hoa Túc Duyên là địa chỉ thu hút đông người đến tham quan trải nghiệm và mua hoa mỗi dịp Tết Nguyên đán cận kề.

Hoa và rau tiêu thụ dễ dàng tại chợ đầu mối Túc Duyên. Đường sá đi lại dễ dàng. Người làng đi làm

Người dân tổ 14, phường Túc Duyên, TP. Thái Nguyên trồng nhiều loại hoa có giá trị kinh tế cao.

đồng bằng xe máy, xe SH... Xóm đã có nhà mua được ô tô tiền tỷ. Lợi thế gần chợ đầu mối, đất đai màu mỡ, người dân chăm chỉ nên rau và hoa Túc Duyên luôn được cung cấp trong tình trạng tươi non nhất, không bị giập nát, hình thức đẹp nhất, rất dễ tiêu thụ và đã trở thành một thương hiệu.

Trong gần 20 năm qua về làm dâu và làm rau tại Túc Duyên, rất hiếm khi chị Nguyễn Thị Quế được ngủ 5 tiếng mỗi ngày. Suốt từ sáng tới chiều, vợ chồng chị xới đất, nhổ cỏ, bón phân, chăm tưới... hết mảnh ruộng này sang mảnh ruộng khác. Tối muộn, chị trở về nhà, chuẩn bị cơm tối cho cả nhà, nhắc nhở con học hành. 9 giờ tối lại tiếp tục mang đèn ra đồng cắt rau... Mọi người phụ nữ của làng rau có thời gian biểu như chị, kinh tế gia đình được cải thiện đáng kể nhưng cuộc sống của họ quá

chùng vất vả.

Nhìn khoảng mệnh mông trước nhà vốn ngập những sắc hoa, nay đã mang hình hài một khu đô thị mới, chị Quế khoe: Em lên mấy cân bác ạ, không phải thức khuya dậy sớm nữa. Em đang tập ngủ 7 - 8 tiếng mỗi đêm. Vợ chồng em đang tính kiếm một công việc để làm lâu dài. Xóm đều chuyển nghề hết cả, trẻ thì đi công ty, đứng tuổi thì trông nom con cháu, các cụ được nghỉ ngơi. Đang luôn chân luôn tay bỗng dừng nhàn rồi cũng không quen ngay được nhưng không phải vất vả mà vẫn có tiền sinh sống thì tốt quá rồi. Các hộ trong xóm còn đang mong các dự án đẩy nhanh tiến độ, để được đền bù hết diện tích đất ruộng.

Trên tiến trình phát triển của phường trung tâm thành phố, những năm gần đây, Túc Duyên đã thu hút nhiều dự án lớn vào đầu tư, với hàng

loạt các khu dân cư, đường Bắc Nam kéo dài, cầu Hướng... Xóm nhỏ làng rau xưa với Dự án Khu đô thị tổ 14 Túc Duyên trở thành vùng đất vàng nhưng vẫn giữ nguyên nét yên bình của ngày trước. Một khu phố mới đang mọc lên trên cánh đồng từng ngập trong hương sắc của nhiều loài hoa.

Vốn là những nông dân gắn bó với đất đai, ruộng đồng, trong sâu thẳm tâm hồn, họ luôn lưu luyến từng luống đất, mảnh vườn, bờ ruộng. Nhưng, niềm tự hào về sự phát triển mạnh mẽ không ngừng của thành phố quê hương trong suốt hành trình 60 năm qua đã tạo cho họ niềm tin vững chắc về một tương lai rạng rỡ. Họ hiểu rõ rằng sự chuyển đổi ngày hôm nay là cần thiết, sẽ được đền đáp bởi những thành quả ngọt ngào mà con cháu họ sẽ gặt hái ngày mai.

Bài và ảnh: NGỌC KHUÊ

NHÂN NGÀY HỘI VĂN HÓA DÂN TỘC DAO TOÀN QUỐC LẦN THỨ II TẠI THÁI NGUYÊN

Trải nghiệm tìm hiểu văn hoá dân tộc Dao ở BẢO TÀNG

Bộ trang phục nữ của người Dao đỏ lưu giữ tại Bảo tàng Văn hoá các dân tộc Việt Nam, nơi hội tụ tinh hoa, lưu giữ những giá trị văn hóa đặc sắc của 54 dân tộc anh em trên dải đất hình chữ S thân yêu.

Là một người con của Thái Nguyên, tôi thật tự hào khi ngay giữa trung tâm TP. Thái Nguyên có một Bảo tàng Văn hóa các Dân tộc Việt Nam, nơi hội tụ tinh hoa, lưu giữ những giá trị văn hóa đặc sắc của 54 dân tộc anh em trên dải đất hình chữ S thân yêu.

Dạo quanh Bảo tàng dưới bóng rợp mát của nhiều cây xanh, ngắm nhìn các loài hoa đua sắc màu và ghi lại nhiều hình ảnh đẹp, tôi thấy thật thích thú. Thư thả thăm Phòng Kiểm kê, Bảo quản, 5 phòng trưng bày trong nhà và không gian 6 vùng văn hóa ngoài trời, tôi cảm nhận được sự nỗ lực và tâm huyết của nhiều thế hệ lãnh đạo, cán bộ, viên chức Bảo tàng trong những năm qua trong việc nghiên cứu, sưu tầm và lưu giữ, phát huy các giá trị văn hóa dân tộc. Sự nỗ lực ấy đã đưa Bảo tàng thực sự trở thành “kho báu sống” về văn hóa các dân tộc Việt Nam, trong đó có dân tộc Dao.

Hôm ấy, anh Lương Việt Anh, Phó Trưởng Phòng Kiểm kê, Bảo

quản trực tiếp dẫn tôi vào kho lưu trữ các hiện vật văn hoá của các dân tộc. Vừa đi, anh vừa trò chuyện: Dân tộc Dao có nhiều nhóm ngành, hiện, Bảo tàng đang lưu trữ các hiện vật khối, chủ yếu là trang phục của 12 nhóm ngành Dao, cùng tranh thờ, dụng cụ lao động sản xuất và phim ảnh tư liệu về đời sống vật chất, tinh thần. Kho chứa các trang phục Dao rất phong phú.

Đúng như anh nói, tôi thấy bất mắt trước những bộ trang phục được lưu giữ ở đây, nhất là trang phục của thiếu nữ người Dao đỏ mặc trong lễ hội, ngày cưới: từ áo, yếm, quần, khăn vấn đầu, thắt lưng và các đồ trang sức khác đi kèm đều được trang trí những hoa văn phong phú, đẹp mắt với màu sắc cơ bản là chàm, trắng và đỏ rực rỡ.

Nghe anh Việt Anh lý giải, tôi mới biết, quan niệm của người Dao đỏ, màu đỏ mang lại hạnh phúc, may mắn, đầy đủ và tạo ra năng lượng tích cực cho con người nên được chọn làm gam màu chủ đạo để trang trí trang phục.

Qua kho hội hoạ - giấy, kho để các tư liệu phim ảnh về các dân tộc, tôi thấy, quy trình kiểm kê, bảo quản trên 10 bước đều được những cán bộ ở đây thực hiện tỉ mỉ, cẩn thận đối với từng hiện vật trong hàng nghìn hiện vật đang lưu trữ. Ngoài ghi vào sổ thống kê, các anh chị sẽ số hoá những tư liệu nhằm lưu giữ lâu dài, phát huy được giá trị văn hoá của các hiện vật. Và chuẩn bị cho Ngày hội Văn hoá dân tộc Dao toàn quốc lần thứ hai được tổ chức tại Thái Nguyên, đội ngũ cán bộ Phòng Kiểm kê, Bảo

**đang được
tộc Việt Nam**

Trong hơn 4.000 đơn vị hiện vật thể hiện văn hoá dân tộc Dao được lưu giữ, trưng bày tại Bảo tàng Văn hoá các dân tộc Việt Nam có nhiều trang phục của 12 nhóm ngành Dao trên cả nước.

quản cũng đang tích cực lựa chọn tài liệu, hiện vật về văn hóa dân tộc Dao trong kho để phục vụ hoạt động trưng bày chuyên đề thành công.

Rời Phòng Kiểm kê, Bảo quản, tôi đến Phòng Trưng bày của Bảo

Bảo tàng Văn hóa các dân tộc Việt Nam là bảo tàng Quốc gia, nơi lưu giữ, bảo tồn và phát huy di sản văn hóa truyền thống của cộng đồng 54 dân tộc. Hiện, Bảo tàng đang lưu giữ gần 50.000 tài liệu, hiện vật giá trị về lịch sử, văn hóa của cộng đồng các dân tộc. Trong hàng chục nghìn hiện vật nói trên, có hơn 4.000 đơn vị hiện vật thể khối và gần 600 tài liệu phim ảnh minh chứng cho sức sống, nền văn hoá dân tộc Dao của cả nước.

tàng. Biết tôi muốn tìm hiểu về những nét đặc sắc của văn hoá người Dao, chị Trịnh Minh Tú, hướng dẫn viên đã đưa tôi đến phòng số 3, nơi trưng bày và giới thiệu văn hoá các tộc người thuộc 3 nhóm ngôn ngữ: Hmông - Dao, Ka Dai và Tạng Miến. Tại đây, tôi hoà mình vào dòng du khách tìm hiểu văn hóa dân tộc Dao được tái hiện sống động qua các bộ trang phục truyền thống; một số tổ hợp như: nghề dệt, nghề thuốc nam, đám cưới, Lễ Cấp sắc, nhạc cụ và các hiện vật gắn với nghi lễ tín ngưỡng.

Anh Nguyễn Cảnh Phương, Phó Giám đốc Bảo tàng Văn hóa các dân tộc Việt Nam cho biết: Người Dao là một trong những cộng đồng lớn ở Việt Nam, với chức năng, nhiệm vụ, vai trò của mình, thời gian qua, Bảo tàng đã tổ chức nhiều đợt sưu tầm, nghiên cứu, kiểm kê, bảo quản và đưa văn hoá của người Dao đến các du khách. Bảo tàng cũng tổ chức mời nhiều nghệ nhân người Dao các nhóm ngành đến trình diễn, trải nghiệm cho du khách nhằm nắm bắt tốt hơn về di sản văn

hoá dân tộc Dao...

Theo kế hoạch, từ ngày 6 đến 8/10/2022, Ngày hội Văn hóa dân tộc Dao toàn quốc lần thứ 2 sẽ được tổ chức tại Thái Nguyên. Thực hiện sự chỉ đạo của UBND tỉnh, Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch, Bảo tàng Văn hóa các dân tộc Việt Nam phối hợp với Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch đã chuẩn bị không gian, mặt bằng gian trưng bày của các tỉnh đến tham gia Ngày hội và địa điểm tổ chức chương trình bế mạc. Đồng thời, xây dựng đề cương, kế hoạch trưng bày chuyên đề “Đặc trưng văn hóa dân tộc Dao trong cộng đồng các dân tộc Việt Nam”. Đến nay, Bảo tàng đã chỉ đạo các phòng chuyên môn thực hiện tốt các nhiệm vụ, công tác chuẩn bị đã cơ bản sẵn sàng chờ đón ngày hội lớn. Đây sẽ là dịp để Bảo tàng tiếp tục lan tỏa những giá trị di sản văn hóa 54 dân tộc Việt Nam nói chung và di sản văn hóa dân tộc Dao nói riêng đến du khách trong nước và bạn bè quốc tế.

Bài và ảnh: **LINH LAN**

Giữ “hồn” dân tộc

Huyện Định Hóa hiện có trên 66.600 người là đồng bào dân tộc thiểu số (chiếm 73,6% dân số toàn huyện). Trong đó, đồng bào dân tộc Dao có trên 2.000 người. Trải qua thời gian, đồng bào dân tộc Dao ở đây vẫn bảo tồn, giữ gìn được những nét văn hóa truyền thống đặc trưng của dân tộc mình.

Người Dao ở Định Hóa sinh sống tại tất cả 23 xã, thị trấn, nhưng tập trung nhiều nhất ở các xã Phúc Chu, Phú Đình, Bảo Linh và Kim Phượng, chủ yếu là đồng bào Dao Coóc Mùn. Cộng đồng người Dao ở đây đã và đang cùng nhau giữ gìn và phát huy nhiều bản sắc văn hóa của dân tộc mình đến tận ngày nay như: Trang phục, Lễ Cấp sắc, lễ cúng, hát Pả dung....

Chúng tôi đến nhà bà Bàn Thị Hồng, Chủ nhiệm CLB hát Pả dung đúng lúc bà và người con gái cả của mình đang mang những bộ quần áo truyền thống của đồng bào mình ra chỉnh sửa để mặc đi dự Ngày hội văn hóa dân tộc Dao toàn quốc được tổ chức tại tỉnh Thái Nguyên vào ngày 6-10 sắp tới. Bà Hồng chia sẻ: Trang phục của đồng bào Dao nơi đây gồm có áo dài,

Chỉnh sửa lại trang phục để đi dự Ngày hội văn hóa

quần, yếm, khăn đội đầu, dây thắt lưng, mũ. Bà con đều tự tay mình đi lấy cây chàm trên núi về nhuộm. Đối với trang phục của nữ giới ngoài yếm, dây thắt lưng có màu đỏ, màu xanh ra thì quần, áo dài, khăn đội đầu có màu chàm và được thêu những họa tiết, hoa văn mô phỏng hình cò cây, hoa lá, hình vuông, hình tròn nhiều màu sắc ở cổ, chân áo, chân quần. Còn đối với trang phục của nam giới thì đơn giản hơn, mũ, quần áo chỉ có một màu tràm hoặc đen.

Khi nhắc đến văn hóa truyền thống của đồng bào dân tộc Dao ở Định Hóa, ngoài trang phục truyền thống, không thể không nhắc đến một nghi lễ mang đậm bản sắc văn hóa của dân tộc nơi đây, đó là Lễ Cấp sắc. Nghi lễ này đã được đồng bào gìn giữ và phát huy đến tận hôm nay và đã được Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch công nhận là Di sản văn hóa phi vật thể Quốc gia năm 2016. Lễ Cấp sắc là thủ tục không thể thiếu của người đàn ông dân tộc Dao, từ 18 tuổi trở lên được cấp sắc mới được coi là người đàn ông trưởng thành và có đủ quyền tham gia các công việc của cộng đồng người Dao.

dân tộc Dao toàn quốc tổ chức tại tỉnh vào ngày 6-10 tới.

Trong Lễ Cấp sắc, người thụ lễ được đặt pháp danh - tên âm, được học những giáo lý về đạo đức, về nhân sinh quan.

Ông Lý Tiến Thành, xóm Làng Hoèn, xã Phúc Chu cho biết: Theo phong tục của người Dao, Lễ Cấp sắc được thực hiện theo thứ tự quan hệ trong gia đình, nghĩa là cha làm trước con, anh làm trước em. Việc cấp sắc được thực hiện theo các cấp 3, 7, hay 12 đèn với nhiều nghi lễ như: Lễ trình diện của người thụ lễ; lễ đội đèn, lễ giữ cây đèn, lễ hạ đèn, lễ giao binh, lễ trình ngọc hoàng, lễ cấp bản sắc, lễ tạ ơn tổ tiên... Các

hoạt động trong Lễ Cấp sắc đều phải làm theo phong tục tập quán truyền thống, trước sự giám sát của các thần linh, thầy cúng và dòng họ và cộng người Dao nơi mình sinh sống.

Cuối năm 2021, mặc dù đã trên 60 tuổi, nhưng ông Bàn Văn Xuân, xóm Hoa Muồng, xã Bảo Linh mới tổ chức Lễ cấp sắc cho mình. Ông Xuân phấn khởi cho biết: Cuối năm ngoái, tôi và gia đình đã tổ chức Lễ Cấp sắc cho mình. Qua đó tôi đã chính thức được tổ tiên và các vị thần linh chứng nhận, có đủ quyền tham gia vào các lễ cúng, khi mất đi linh hồn sẽ được nhập vào bàn thờ tổ tiên. Trước đây, Lễ Cấp sắc được diễn ra trong 3 ngày 3 đêm, hiện nay được rút ngắn xuống chỉ còn 2 ngày 2 đêm, nhưng vẫn giữ đủ các thủ tục. Để chuẩn bị Lễ cấp sắc, gia đình tôi

đã nuôi 2 con (mỗi con lợn hơn 100kg) cách đó khoảng 1 năm, nuôi thêm vài chục con gà để làm lễ và đãi bà con. Qua đó cũng tiết kiệm được thời gian và tiền của.

Ngoài trang phục và Lễ Cấp sắc ra thì bản sắc văn hóa dân tộc Dao ở đây còn thể hiện đậm nét qua một số các nghi lễ như: Cúng tổ tiên, ma chay, cưới hỏi, cúng rằm tháng 7 và Tết cổ truyền. Đặc biệt, là từ năm 2017 đến nay đã khôi phục lại được điệu hát Pá dung của dân tộc mình.

Để giữ gìn và phát huy giá trị văn hóa truyền thống các dân tộc thiểu số trên địa bàn huyện, trong đó có đồng bào dân tộc Dao, thời gian qua, huyện Định Hóa đã tích cực vào cuộc nhằm nâng cao ý thức của người dân trong việc bảo tồn bản sắc văn hóa dân tộc. Bà Hoàng Thị Ngà, Trưởng phòng Văn hóa và Thông tin huyện Định Hóa cho biết: Hằng năm chúng tôi đều đẩy mạnh tuyên truyền, hỗ trợ các CLB văn hóa truyền thống của các dân tộc thiểu số trên địa bàn huyện tổ chức sưu tầm, tập hợp tư liệu, sách cổ về văn hóa truyền thống còn lưu giữ trong nhân dân, sau đó dịch ra tiếng phổ thông làm tài liệu tuyên truyền. Triển khai thực hiện Đề án du lịch cộng đồng, giai đoạn 2021-2025 nhằm gắn phát triển du lịch cộng đồng với các văn hóa truyền thống của đồng bào dân tộc thiểu số. Bên cạnh đó còn tổ chức chương trình Liên hoan Văn hóa văn nghệ dân gian huyện Định Hóa để nhiều người dân trong và ngoài huyện biết đến...

Bài và ảnh: VŨ CÔNG

Pả dung

Tiếng lòng của người Dao

Gần gũi, dân dã, đời thường là Pả dung. Tôn nghiêm đến linh thiêng cũng là Pả dung. Bởi sinh ra từ chính đời sống của bà con, từ lao động sản xuất, tín ngưỡng và phong tục tập quán, nên Pả dung đã bén rễ vững bền trong tiềm thức người Dao trong cả nước nói chung và người Dao ở Thái Nguyên nói riêng.

Pả dung nghĩa là ca hát. Đây là hình thức sinh hoạt văn nghệ đặc sắc của đồng bào người Dao. Pả dung có thể dùng vào bất kỳ thời gian, hoàn cảnh nào cũng đều phù hợp. Lời Pả dung chủ yếu hình thành và tồn tại dưới dạng cấu trúc thơ, thể thơ thất ngôn. Trong Pả dung, một bài hát thường gồm 4 câu, mỗi câu 7 chữ; hai câu hợp lại thành một ý, hai ý trọn vẹn là một bài, khi hát có thể nhấn nhá, dùng từ đệm để kéo dài câu hát. Giai điệu cơ bản giống nhau, nhưng với mỗi làn điệu khác nhau lại được diễn xuất với giọng điệu, âm hưởng khác nhau để phù hợp với hoàn cảnh, tâm trạng và không gian diễn xướng...

Pả dung không “kén” nội dung thể hiện mà trái lại rất phong phú. Mọi hiện tượng tự nhiên của đất

trời, các sự kiện chính trị, kinh tế, văn hóa - xã hội, các sự việc nảy sinh trong đời sống đến tâm tư, nguyện vọng của con người đều có thể được thể hiện qua làn điệu Pả dung. Cũng bởi sự linh hoạt đó nên Pả dung đã được chia làm nhiều thể loại hát trong sinh hoạt (hát ru, hát giao duyên, hát đối đáp nam nữ, hát than...); hát trong nghi lễ (hát trong Lễ Cấp sắc, Tết nhảy, lễ cưới, đám tang, cúng đầy tháng...).

Xuất phát từ thực tiễn, Pả dung “ngấm” vào đời sống của mỗi người Dao từ xa xưa một cách hết sức tự nhiên. Như con, cháu nghe mẹ hát mà nhớ, mà thuộc từ khi nào không hay. Cứ thế, Pả dung tồn tại chủ yếu thông qua truyền khẩu tự nhiên trong cộng đồng và được ghi chép lại trong các sách nghi lễ.

Là người thuộc nhiều làn điệu Pả dung, chị Đặng Thị Hoa, xóm Suối

Bốc, xã Yên Ninh (Phú Lương) chia sẻ: Lúc còn ở độ tuổi nhi đồng, tôi đã được nghe bà hát. Khi đó bản thân tôi chưa ý thức được là phải học Pả dung nhưng cứ nghe rồi thuộc và bật ra câu hát khi nào không hay. Biết hát rồi thì thấy Pả dung rất hay nên trong xóm thấy có bà nào biết hát tôi đều đến xin học. Sau này trưởng thành, nhận thức được đó là nét văn hóa truyền thống của dân tộc mình tôi càng thấy yêu làn điệu này.

Cũng giống như chị Hoa, nghe và học Pả dung từ khi còn nhỏ tuổi, đến nay bà Bàn Thị Hồng, Chủ nhiệm Câu lạc bộ hát Pả dung của người Dao ở xã Phúc Chu (Định Hóa) đã sưu tầm và sáng tác hàng trăm lời Pả dung. Bà đồng thời cũng là người có công trong việc gìn giữ và trao truyền nét văn hóa quý báu này của ông cha. Bà Hồng

Hát Pả dung giúp đời sống tinh thần của bộ hát Pả dung, xã Phúc Chu hát mừng

đồng bào dân tộc Dao thêm phong phú. Trong ảnh: Các thành viên Câu lạc bộ Xuân mới.

cho biết: Pả dung dùng trong sinh hoạt hàng ngày, chủ yếu dựa vào tài ứng biến của người hát. Tùy từng hoàn cảnh, đối tượng khác nhau mà một chủ đề hát có những câu từ, lời ca khác nhau. Có thể cùng một nội dung muốn thể hiện nhưng khi được truyền tải qua lời Pả dung thì câu chữ mềm mại, ý nhị thể hiện sự tinh tế của người hát.

Người Dao có thể hát Pả dung ở bất kể đâu, từ ngày hội, lúc đi chợ, lên nương, khi Tết đến, Xuân về, khi bạn đến chơi nhà. Họ hát theo từng nhóm, giữa hai người với nhau hoặc tự hát. Với ngôn từ trong sáng, mộc mạc, Pả dung phần nào cho thấy tâm hồn giản dị, thuần phác của cộng đồng các dân tộc Dao.

Hồ sơ bảo tồn và công nhận Pả dung của cơ quan chuyên môn có

ghi Pả dung trong các nghi lễ như sau: người Dao có những bài hát phải học thuộc để thực hiện trong các nghi lễ cùng với thanh âm của tiếng chuông. Những câu hát, giai điệu của hát tín ngưỡng theo quy tắc, chuẩn mực rõ ràng, nội dung giảng giải về nguồn gốc tổ tiên dòng họ như: kể về sự tích Bàn Vương, quá trình thiên di gian nan, vất vả của người Dao cũng như tinh thần đấu tranh bất khuất của họ trong việc chinh phục thiên nhiên, chống ngoại xâm, khuyên răn đạo lý... phù hợp với từng hoàn cảnh cụ thể. Hát trong nghi lễ được coi là một nhịp cầu gắn kết thế giới con người với thế giới thần linh nên lời hát trang nghiêm, mục đích chính là gửi lời cầu nguyện của con cháu tới tổ tiên và các vị thánh thần đến chứng kiến buổi lễ.

Có vị trí đặc biệt như vậy trong

đời sống cộng đồng dân tộc Dao, song cũng như nhiều loại hình nghệ thuật truyền thống của nhiều dân tộc thiểu số khác, trong chính cộng đồng người Dao, người thể hiện được Pả dung không nhiều. Ngay cả khi Pả dung được công nhận là Di sản Văn hóa phi vật thể cấp Quốc gia. Bà Bàn Thị Hồng luôn đau đầu, lo lắng đến một ngày làn điệu dân ca này của dân tộc sẽ bị mai một và thiếu vắng trong đời sống sinh hoạt của người Dao. Ngoài việc sưu tầm, gìn giữ các lời hát cổ, bà còn sáng tác lời hát mới và cùng với một số cá nhân giàu tâm huyết khác truyền dạy cho người trẻ.

Tuy người theo học Pả dung chưa nhiều, mới chỉ dừng lại con số vài chục người trong nhiều năm nay nhưng đó cũng là điều khiến bà Hồng vui đi phần nào nỗi lo thường trực. Bởi học Pả dung cần cả quá trình lâu dài và quan trọng hơn cả là cần môi trường để thực hành làn điệu ấy.

Bên cạnh sự nỗ lực của những cá nhân yêu và tự hào với nét văn hóa truyền thống của dân tộc mình, chính quyền địa phương nơi có đông cộng đồng người Dao sinh sống như Định Hóa, Phú Lương, Đồng Hỷ cũng đã chú trọng tới việc bảo tồn và phát triển những nét đẹp văn hóa này thông qua việc thành lập các câu lạc bộ sinh hoạt văn hóa thường xuyên ở các xóm bản đến việc xây dựng đội ngũ nghệ nhân tại cộng đồng dân cư. Đồng thời, quan tâm đến việc kêu gọi các dự án liên quan đến bảo tồn trang phục và đạo cụ của đồng bào các dân tộc thiểu số nói chung và dân tộc Dao nói riêng.

Bài và ảnh: BÌNH YÊN

Giữa biển người tấp nập, tự nhiên va vào nhau thì đó chính là định mệnh. Phượng không thể quên cái buổi chiều cuối tháng Sáu, khi những bông phượng cuối mùa như thắm hơn trên nền nắng chói chang. Khi đó, Phượng đang là sinh viên Trường Đại học Y Thái Nguyên. Sau buổi học cuối Hè, cô sinh viên năm hai đi xe buýt ra bến xe Thái Nguyên bắt ô tô về quê. Vừa bước xuống xe, cô bị một thanh niên đi xe gắn máy đâm vào, rồi bỏ chạy. Phượng nằm bất động. Máu chảy ra rất nhiều. Thở tằng vển nhỏ nhẩn nên nhìn Phượng gầy và yếu ớt. Đã thế, Phượng lại bị say xe, trước khi lên xe, Phượng uống thuốc chống say nên khi bị tai nạn, Phượng mê man. Mọi người tưởng Phượng nghiện ma túy nên không ai dám băng bó vết thương và đưa cô đi cấp cứu. Đau đớn nằm và nghĩ tới cái chết đang đến rất gần... Bên tai Phượng còn nghe thấy tiếng “con nghiện”, “con nghiện tự tử”... của những người đứng xung quanh...

Đúng lúc đó, Phượng thấy hình như có ai xé áo buộc vết thương cho mình... Phượng loáng thoáng nhìn được người ấy có một nốt ruồi đỏ trên vai trái. Khi tỉnh lại, Phượng thấy mình đang nằm trong Bệnh viện Đa khoa Trung ương Thái Nguyên. Các bác sĩ và hộ lý nói với Phượng cô được một cậu xe ôm đưa đến và nộp cả tiền viện phí ban đầu cho cô. Phượng hỏi tên và địa chỉ của ân nhân thì một bác sĩ bảo với Phượng: “Khi cô hỏi cậu ấy

Bông Phượng

Truyện ngắn **VÕ THỊ THU HẰNG**

có nói tên là Hoàng, đi xe ôm quanh đây”.

Từ đó, sau giờ học, Phượng hay đi ra khu vực bến xe, cổng trường, và khu vực bị tai nạn để tìm ân nhân nhưng mãi chưa tìm được. Thời gian cứ trôi. Sáu năm của cô sinh viên Trường Đại học Y Thái Nguyên đã hoàn thành. Phượng ra trường với tấm bằng xuất sắc và nhận công tác tại Khoa Cấp cứu, Bệnh viện Đa khoa Trung ương Thái Nguyên. Gia đình và bạn bè ai cũng mừng cho Phượng. Nhưng có một điều lạ, mọi người không thấy Phượng thân thiết với một người con trai nào cả. Đi chơi đâu

Phượng rất thích tìm và đi xe ôm.

Khoa Cấp cứu chỉ có khoảng diện tích chừng hơn hai mươi mét vuông nhưng luôn có sự căng thẳng của vài chục con người: Bệnh nhân, người nhà bệnh nhân, kíp trực... Tiếng băng ca đẩy hối hả, tiếng người than khóc, tiếng rên của bệnh nhân, tiếng gọi hỗ trợ của đồng nghiệp, tiếng máy móc dồn dập... khiến đầu óc Phượng nhiều lúc quay cuồng, lo lắng đến nghẹt thở.

Hôm đó là Chủ nhật, cùng với tiếng còi gấp gáp của xe cứu thương 115, cửa xe bật mở, nằm

NỖ MUỘN

trên băng ca là một bệnh nhân nam chừng hơn 30 tuổi, đang nằm hôn mê trên băng ca. Mặt, tay và chân rất nhiều vết thương đang rỉ máu, quần áo rách tả tơi và lấm lem bụi đất. Theo sát bên cạnh là hai chiến sĩ công an bám chặt vào thành băng ca đẩy nhanh vào Phòng Cấp cứu.

Phượng đứng dậy đi ra băng ca, nhanh chóng cùng nhân viên Khoa Cấp cứu dùng kéo cắt bỏ lớp quần áo ngoài, đẩy máu của bệnh nhân. Khi lớp quần áo được cởi ra, những vết máu văng cả vào áo blouse của Phượng và các bác sĩ xung quanh. Có lẽ đã quá quen thuộc, Phượng nhanh chóng lau dọn những chất bẩn bám trên những vết thương và cơ thể người bệnh, để tiến hành băng bó, cầm máu, đặt máy thở hồi sức cho người bị nạn, và cử nhân viên đưa bệnh nhân vào chụp X quang và đưa vào Khoa Chấn thương để xử lý.

Bệnh nhân tên là Lê Tiến Hoàng, cảnh sát hình sự, anh bị ngã xe khi truy đuổi một tên cướp. Tên cướp sau khi gây án bị phát hiện đã bỏ chạy. Hoàng đang đi tuần tra gần đó, anh đuổi theo tên cướp. Biết không thể thoát, hấn lao xe của hấn vào xe của anh. Tuy bị

thương nặng, nhưng Hoàng vẫn dồn hết sức mình không chế tên cướp. Anh đã ngất xỉu khi đồng đội tới nơi. Một sự trùng hợp về cái tên khiến tim Phượng đập nhanh hơn.

Ánh đèn ngoài hành lang chiếu vào, Phượng ngẩng nhìn bệnh nhân, hơi thở đều đều, một cảm xúc rất kỳ lạ dâng lên. Ngoài vết gãy ở chân, Hoàng chỉ bị tổn thương phần mềm, nên anh chóng bình phục. Mấy đồng chí, bạn bè đến thăm, gặp Phượng đang thăm khám cho Hoàng, họ thường trêu:

- Đội trưởng Hoàng của chúng em chưa vợ đâu, kén lắm chị ạ. Trước đây bị dính tình yêu sét đánh với một cô sinh viên trường y nên anh ấy nói nhất định phải tìm được vợ là bác sĩ cơ. Mà phải xinh như chị Phượng ý.

Câu đùa của mọi người khiến Phượng đỏ dần đôi má.

Về phần Hoàng, anh thấy mến cô bác sĩ có cái lúm đồng tiền bên má trái. Cứ như hút ánh nhìn của người đối diện mỗi khi cô nhoẻn miệng cười. Mái tóc dài đen nhánh được búi gọn sau gáy. Phượng khiến anh nhớ tới cô sinh viên mang cái tên loài hoa học trò, khi anh trông thấy cô ngất xỉu ở bến xe thành phố. Ngày đó, Hoàng mới ra trường, trong vai một xe ôm điều tra các tay anh chị chuyên móc túi ở bến xe, thấy cô mất nhiều máu, anh đã xé áo của mình để sơ cứu. Anh vét hết số tiền mình có khi đó để nộp viện phí cho cô. Anh mấy lần quay lại để tìm người con gái đó nhưng không gặp nhưng hình ảnh cô sinh viên nhỏ nhắn đó vẫn lảng vảng trong tâm trí của anh. Gặp lại Phượng, anh thấy như có một định mệnh nào đó.

Hôm đó là thứ Bảy, là ngày nghỉ nên bệnh viện cũng thưa bệnh nhân hơn. Phượng mua mấy trái cam đến thăm Hoàng, nhìn vào giường bệnh, không thấy Hoàng đâu, cô vội vã kiểm tìm, ánh mắt cô bất chợt dừng lại ở ngoài hành lang, bắt gặp người con trai đang phờ phạc lưng trần, thi triển một vài thế võ. Nghe tiếng động Hoàng quay người lại, Phượng sững sờ đánh rơi túi cam. Cái nốt ruồi! Đúng vậy, rõ ràng rất đỏ và đang hiển hiện trên vai trái của anh. Nước mắt cô cứ thế trào ra. Hoàng nghỉ hoặc rồi anh chợt hiểu

- Phượng! Phải em không? Cô sinh viên trường y năm nào ngất xỉu ở bến xe?

Một nụ cười tươi rói làm lộ chiếc lúm đồng tiền xinh xắn trên khuôn mặt vẫn còn nhoè ướt.

- Anh! Anh Hoàng! Vậy là em đã tìm thấy anh. Em đã đi tìm và đợi anh mãi.

- Anh cũng vậy... Phượng... Anh cũng đã đi tìm em mãi.

Người ta hay nói gặp gỡ là một cái duyên, đi qua cuộc đời nhau là một sự sắp đặt của định mệnh. Đôi khi chỉ nghĩ lại thôi người ta cũng có lý do để mỉm cười...

Bên ngoài hành lang của Khoa Chấn thương, trên cây phượng già, những bông phượng nở muộn cuối mùa vẫn còn rất đẹp. ■

NGUYỄN THỊ HÀ

Thành phố tháng Mười

Thái Nguyên Thành phố Tháng Mười
Ân tình xứ sở mời người đến thăm
Thành công qua bao tháng năm
Đệt thù nên những mùa trăng quê mình.

Ngắm nhìn non nước hữu tình
Thắm sâu trong dạ: Hòa bình, tự do
Nhớ công ơn Đảng, Bác Hồ
Cho dân tộc cả cơ đồ Việt Nam.

Chung tay viết tiếp sử vàng
Thủ đô kháng chiến sang trang huy hoàng
Khát khao vùng mạng giàu sang
Ấm no hạnh phúc ngày càng đẹp tươi.

Lò cao khói tỏa lưng trời
Vào ca lửa hát vang lời thép gang
Đồng xa ngào ngạt lúa vàng
Đủ đầy mùa vụ bên hàng tre xanh.

Yêu sao thành phố văn minh
Sông Cầu mềm mại in hình nước non...

NGUYỄN TƯỜNG THUẬT

Ấm mãi tiếng làng

Hoàng hôn buông tím đường quê
Tôi - người xa xứ trở về cố hương
Mấy năm lặn lội chiến trường
Rồi ra ở phố- quê hương xa vời.

Về làng nghe tiếng à... ơi
Nghe tre kéo kệt nghe lời lũ ve
Nghe chim Cuốc gọi đêm Hè
Tiếng con bìm bịp vọng nghe rất gần.

Nghe mưa tí tách ngoài sân
Giọng con ếch cốm khi gần khi xa
Nghe trưa... cục tác tiếng gà
Ấm trong tiếng trẻ ê... a... học bài

Xa quê quá nửa cuộc đời
Tiếng làng vọng suốt một thời tha phương
Tìm về với đất cố hương
Ấm trên mái tóc pha sương-tiếng làng...

PHAN THÀNH MINH

Lúa từ tay mẹ

Lúa từ tay mẹ mọc lên
Ngát thơm đồng đời mưa nắng
Giọt mồ hôi gian lao cấy xuống
Đời vui cuộc sống no lành.

Rầm rập chày đôi
Môi mắt say tình
Thẹn chín má hồng cời than cung ái
Tình yêu lớn theo vòng tay con gái

Lu loa cá chậu chim lồng
Lúa cúi mình như mẹ lưng còng
Vẫn gieo hạt cho mùa sau tiếp nối
Đất nước trường xuân an thái.

Ấm no khắp cùng
Gian khổ sốt chia.

Quá khứ, hiện tại và tương lai của mảnh đất hào hùng

Cầm trên tay cuốn sách dày dặn tuyển chọn các bài viết hay và đoạt giải Cuộc thi viết “Tôi và Thái Nguyên” do Hội Văn học - Nghệ thuật tỉnh tổ chức, tôi khá bất ngờ. Bất ngờ là bởi Cuộc thi diễn ra trong 40 ngày đó đã khép lại và rất thành công, tạo được dấu ấn đặc biệt đối với cộng đồng xã hội, nhưng việc tập hợp các tác phẩm để in thành sách thì tôi chưa biết tới. Cũng cần phải nhắc lại một chút về cuộc thi, khởi nguồn cho sự ra đời cuốn sách này. Với mong muốn góp một phần việc ý nghĩa vào chuỗi các hoạt động kỷ niệm 190 năm thành lập tỉnh Thái Nguyên (4/11/1931-4/11/2021), Hội Văn học - Nghệ thuật tỉnh tổ chức Cuộc thi viết “Tôi và Thái Nguyên” nhằm mở ra cơ hội để mọi người được thể hiện suy nghĩ, tình cảm dành cho đất và người Thái Nguyên. Cuộc thi đã chạm vào trái tim nhiều người ngay từ những khoảnh khắc đầu tiên, đánh thức trong nhiều người khao khát được giải bày, chia sẻ. Bởi thế, Cuộc thi đã thu hút gần 100 tác giả ở Thái Nguyên và 15 tỉnh thành khác tham gia. Và, cuốn sách tôi đang có trong tay là tuyển chọn 70 bài viết chất lượng nhất của những người tham gia và hưởng ứng cuộc thi.

Tôi đọc một mạch gần 300 trang sách và chợt nhận ra cuốn sách chính là sự cộng hưởng ký ức và cảm xúc về Thái Nguyên của những người đã sống và đang sống trên mảnh đất này. Những kỷ niệm sâu sắc, những câu chuyện đầy ắp nỗi niềm, những tâm tình mang tên Thái Nguyên khiến người đọc rưng rưng. Đó là ký ức của tác giả Hồ Thu Hằng về những ngày gia đình rời quê đến Thái Nguyên: Cảnh tượng buổi tối gia đình, dưới ánh đèn dầu leo lét, trong căn phòng tập thể đơn sơ của những ngày xưa ấy, mãi còn thổn thức trong ký ức tôi. Đó là những năm 60 của thế kỷ trước. Cha tôi làm công tác báo chí, tuyên truyền của Khu Tự trị Việt Bắc. Mẹ tôi theo cha rời quê hương miền

Trung bình bế các con lên chiến khu. Kháng chiến thành công, gia đình tôi định cư ở thị xã sau này là thành phố Thái Nguyên (**Điệu Then của cha tôi**). Đó là ký ức khó phai mờ của tác giả Tiết Thị Minh Hà về những mất mát đau thương nhưng cũng đầy tự hào của các thế hệ công nhân Nhà máy Giấy Hoàng Văn Thụ: Đối với bất kỳ người dân nào từng sống ở Thái Nguyên, Nhà máy Giấy Hoàng Văn Thụ là một cái tên rất đời quen thuộc. Nhưng có lẽ nhiều người không biết rõ nhà máy ấy phải trải qua bao đau thương trong cuộc chiến tranh vệ quốc. Trải qua bao năm tháng sinh sống, trưởng thành, vui buồn cùng nhà máy, hình ảnh in đậm trong tâm hồn, đánh thức bao nỗi niềm trong tôi là trận bom của đế quốc Mỹ dội vào nhà máy đêm 21 rạng sáng ngày 22/12/1972. Ngày ấy tôi mới tròn 11 tuổi... (**Ký ức về một trận**

bom). Đó còn là tình cảm sâu đậm của tác giả Phạm Quý đối với mảnh đất anh sinh ra và lớn lên: Tôi là người con của Thái Nguyên, đi đến miền nào, gặp bất cứ người nào biết tôi ở Thái Nguyên đều bảo: quê anh có chè ngon lắm! Tôi biết nhiều người chưa bao giờ đặt chân đến mảnh đất quê tôi, họ chỉ thưởng thức hương vị của trà để biết về một đặc sản nổi tiếng hàng trăm năm của mảnh đất này. Còn tôi, tôi sinh ra ở đây, nắng gió buồn vui, có bao kỷ niệm gắn bó với cuộc đời mình. Nó máu thịt, sâu nặng lắm (**Hương quê thơm khắp mọi miền**).

70 bài viết trong cuốn sách đã kể cho tôi nghe những câu chuyện của quá khứ, hiện tại bằng lời kể thật thà, dung dị. Tôi đã được đi qua những miền đất thân thương của Thái Nguyên: Định Hóa, Sông Công, Đại Từ, Đồng Hỷ... và chợt nhận ra cuốn sách đã kết nối quá khứ, hiện tại và tương lai của mảnh đất Thái Nguyên hào hùng trong dòng chảy lịch sử của nước nhà.

X.A

► Phòng, chống tác hại thuốc lá

Bỏ thuốc lá để sống vui khỏe mỗi ngày

Năm 2015, tỷ lệ người hút thuốc lá ở tuổi trưởng thành của Thái Nguyên chiếm 39,1%. Năm 2018, tỷ lệ này đã giảm 13% so với năm 2015 (còn 26,1%). Hiện nay, tỷ lệ này có thể giảm thêm trên dưới 10% do nhận thức của người dân về tác hại của việc hút thuốc lá đã ngày càng được nâng lên.

Trên thực tế, nhiều người nghiện thuốc lá lâu năm ở Thái Nguyên đã cai nghiện thành công. Ông Lý Văn Đường, 72 tuổi, ở phường Hương Sơn (TP. Thái Nguyên) nói: Tôi có hơn 40 năm hút thuốc lá. Khi thấy sức khỏe sa sút, 5 năm trước tôi đã cai thuốc lá thành công. Từ ngày không hút thuốc lá, tôi không còn hiện tượng ho khan vào đêm và sáng sớm, giấc ngủ sâu hơn, sức khỏe được cải thiện nhiều.

Ai cũng thấy được ích lợi của việc không hút thuốc lá hoặc cai thuốc lá thành công. Tuy nhiên, với những người nghiện thuốc lá lâu năm, cai thuốc lá là cả một sự nỗ lực rất lớn. Các chuyên gia y tế cho rằng, có rất nhiều ích lợi khi người nghiện cai thuốc lá thành công. Trong đó lợi ích thấy rõ nhất là giảm nguy cơ mắc các bệnh nan y và giảm tích tụ độc trong cơ thể. Bác sĩ Hà Đức Trịnh, Giám đốc Trung tâm Y tế TP. Thái Nguyên cho biết: Khi hút thuốc lá, chúng ta đã trực tiếp đưa độc tố vào trong cơ thể, trong đó có cả vi khuẩn, vi-rút và các mầm bệnh khác. Bỏ thuốc lá, chúng ta hạn chế được nguy cơ

Cán bộ Bệnh viện Trung ương Thái Nguyên tư vấn cho người cao tuổi không nên hút thuốc lá, ăn uống đủ chất dinh dưỡng để sống vui khỏe mỗi ngày.

mắc các loại bệnh nguy hiểm như: ung thư vòm họng, ung thư vú, ung thư não, ung thư phổi và các bệnh khác có liên quan tới khói thuốc lá...

Ngoài ra, khi cai nghiện thuốc lá thành công, chúng ta sẽ làm giảm tỷ lệ hỏa hoạn. Khi hút thuốc lá, chúng ta làm tăng mức rủi ro cháy nhà cao gấp nhiều lần so với người không hút thuốc. Đáng nói, nhiều người, khi làm việc đã hút thuốc trong rừng, tàn thuốc rơi xuống làm cỏ khô, lá khô, lớp thực bì cháy âm ỉ và bùng phát thành ngọn lửa lớn dẫn đến cháy rừng, làm thiệt hại về nguyên rừng. Đặc biệt, khi bỏ thuốc đồng nghĩa với việc giảm được các chất gây ra hiệu ứng nhà kính và trên 4.000 loại hóa chất khác nhau có trong thuốc lá.

Một trong những lý do khiến chúng ta cần “đoạn tuyệt” ngay với thuốc lá chính là việc tiết kiệm được nguồn chi phí. Mỗi ngày, người nghiện phải bỏ ra một khoản tiền nhất định để mua thuốc lá. Số tiền này nhân với hơn 360 ngày của một năm là không hề nhỏ. Nếu

nhân lên theo con số vài chục năm, không ít người phải giật mình khi họ đã bỏ ra một số tiền lớn chỉ để “được” hít chất độc vào người. Đó là chưa kể, từ việc hút thuốc lá, sức khỏe bị ảnh hưởng, người nghiện phải cáng đáng thêm số tiền không nhỏ để điều trị các loại bệnh liên quan đến thuốc lá...

Với những người nhiễm HIV, cai nghiện thuốc lá thành công sẽ giúp họ sống khỏe mạnh hơn. Nếu bị nhiễm HIV mà hút thuốc lá sẽ làm tăng sự phát triển của bệnh sang giai đoạn AIDS, ảnh hưởng trực tiếp tới sức khỏe và làm giảm khả năng miễn dịch của cơ thể. Không dừng lại ở đó, khi cai nghiện thuốc lá thành công, chúng ta còn cải thiện được vẻ đẹp của cơ thể, giúp ăn ngon miệng, giảm rụng tóc, bạc tóc, cải thiện thị lực và trí nhớ...

Mong rằng những người hút thuốc lá hiểu được những lợi ích của việc bỏ thuốc lá, từ đó, tự lên kế hoạch “đoạn tuyệt” với thuốc lá để bảo vệ sức khỏe cho mình và những người xung quanh.

Bài và ảnh: TÙNG LÂM

» Chính sách BHXH

Đẩy mạnh các giải pháp phát triển BHYT học sinh, sinh viên năm học 2022-2023

Thực hiện tốt chính sách bảo hiểm y tế (BHYT) là giải pháp quan trọng trong việc bảo vệ và chăm sóc sức khỏe cho Nhân dân. Trong đó, việc tích cực thực hiện BHYT cho học sinh, sinh viên (HSSV) đóng vai trò quan trọng, giúp các em phát triển toàn diện và trở thành nguồn nhân lực quan trọng cho phát triển kinh tế - xã hội của địa phương.

HSSV không tham gia BHYT khi không may bị ốm đau, gặp tai nạn rủi ro sẽ phải chi phí một khoản kinh phí rất lớn, như vậy sẽ rất khó khăn cho các hộ gia đình, bên cạnh đó còn gây ảnh hưởng đến công tác chăm sóc sức khỏe ban đầu tại các trường học. Để phần đầu 100% HSSV tham gia BHYT trong năm học 2022 - 2023, BHXH tỉnh sẽ chủ động triển khai đồng bộ các giải pháp trước và trong năm học. Cụ thể, BHXH tỉnh đã tham mưu cho UBND tỉnh ban hành văn bản chỉ đạo triển khai thực hiện công tác BHYT HSSV năm học 2022 - 2023 trên địa bàn, giao nhiệm vụ cụ thể cho các cấp, ngành, các địa phương tích cực triển khai thực hiện BHYT HSSV; phần đầu đạt 100% tỷ lệ bao phủ BHYT HSSV.

Cùng với đó, phối hợp với Sở Giáo dục và Đào tạo tổ chức sơ kết, đánh giá kết quả thực hiện công tác BHYT HSSV; tổ chức khen thưởng đối với tập thể nhà trường và cá nhân thực hiện tốt công tác BHYT HSSV năm học 2021-2022. Xây dựng kế

hoạch triển khai thực hiện BHYT HSSV năm học 2022 - 2023, thực hiện cấp thẻ BHYT HSSV kịp thời, đúng quy định. Tổ chức các hoạt động truyền thông về BHYT HSSV trước thềm năm học mới 2022 - 2023 bằng hình thức phù hợp đến tất cả các cơ sở giáo dục để HSSV, phụ huynh hiểu rõ về chính sách, từ đó chủ động tích cực tham gia BHYT đầy đủ cho con em mình theo quy định. BHXH tỉnh phối hợp với các đơn vị trường học chủ động nắm bắt danh sách HSSV thuộc diện tham gia nhưng chưa tham gia để từ đó có kế hoạch tuyên truyền, vận động cho HSSV, phụ huynh học sinh ngay khi bước vào đầu năm học mới, nhằm đạt hiệu quả cao nhất về công tác BHYT HSSV.

BHXH tỉnh cũng đã tích cực phối hợp các sở, ngành có liên quan đề xuất ngân sách địa phương hỗ trợ; huy động các nguồn tài trợ hợp pháp khác để hỗ trợ thêm mức đóng BHYT cho HSSV trên địa bàn, nhất là những HSSV có hoàn cảnh gia đình khó khăn do ảnh hưởng của Quyết định số 861/QĐ-TTg hiện nay

không còn được nhà nước cấp thẻ BHYT miễn phí. Tiếp tục phối hợp với ngành Y tế làm tốt công tác KCB, đảm bảo quyền lợi cho HSSV có thẻ BHYT khi không may bị ốm đau, tai nạn đến điều trị tại các cơ sở y tế. Các nhà trường làm tốt công tác y tế trường học, quan tâm đến việc chăm sóc SKBD và các hoạt động giáo dục thể chất, góp phần thực hiện tốt mục tiêu giáo dục toàn diện, chăm sóc và bảo vệ sức khỏe HSSV.

Bài và ảnh: TRẦN NGUYỄN

Theo quy định, nếu không may ốm đau, bệnh tật các em sẽ được quỹ BHYT thanh toán số tiền khám chữa bệnh không giới hạn theo phạm vi, mức hưởng, có thể lên tới hàng tỷ đồng/năm. Khi tham gia BHYT, nếu HSSV đi khám chữa bệnh đúng tuyến sẽ được quỹ BHYT chi trả 80% chi phí khám chữa bệnh trong phạm vi, quyền lợi được hưởng. Trường hợp khám chữa bệnh trái tuyến, các em sẽ được hưởng theo phạm vi, mức hưởng BHYT như sau: 40% chi phí điều trị nội trú tại bệnh viện tuyến Trung ương; 100% chi phí điều trị nội trú tại bệnh viện tuyến tỉnh; 100% chi phí tại bệnh viện tuyến huyện.

Tham gia BHYT, học sinh được kiểm tra sức khỏe đầu năm học.
Trong ảnh: Kiểm tra sức khỏe học sinh Trường Tiểu học Cái Đan (TP. Sông Công).

Nhức nhối di cư bất hợp pháp

Nạn di cư bất hợp pháp vốn phức tạp nay lại càng nhức nhối, với hàng loạt vụ việc thương tâm xảy ra ở Trung Đông và châu Mỹ. Nhiều biện pháp được thực thi, song làn sóng người di cư vẫn chưa có dấu hiệu thuyên giảm.

Người di cư bất hợp pháp được đưa vào các khu tị nạn biên giới từ Mexico và Mỹ.

Cuối tháng 9, lực lượng cứu hộ, cứu nạn Syria đã tìm thấy 53 thi thể trong vụ lật thuyền chở người di cư. Chiếc thuyền được cho là chở khoảng 120 đến 150 người di cư bất hợp pháp, khởi hành từ Liban hướng đến châu Âu, song không may bị chìm ngoài khơi Syria. Cùng thời điểm đó, Mexico phát hiện 153 người di cư từ Trung Mỹ đang chen chúc trong một chiếc xe tải bị bỏ rơi trên đường cao tốc ở miền Nam quốc gia Bắc Mỹ. Các nạn nhân đều tới từ những khu vực nghèo đói của Guatemala, Nicaragua và El Salvador.

Các vụ việc nêu trên giống lên hồi chuông cảnh tỉnh đối với những người đang có ý định tìm đến miền đất hứa bất hợp pháp, bởi họ có thể phải trả giá bằng chính mạng sống của mình. Tháng 6 vừa qua, hơn 50 người di cư chết do bị bỏ rơi trong container của một xe tải đầu kéo ở San Antonio, bang Texas của Mỹ. Cuối năm 2021, ít nhất 31 người di cư chết khi chiếc thuyền chở họ bị chìm ở eo biển Manche nối Pháp với Anh.

Tháng 12-2021, 56 người chết và hàng chục người bị thương khi xe

tải chở người di cư từ Trung Mỹ đến Mỹ bị lật ở miền Nam Mexico. Đầu tháng 9 này, chín người chết đuối trên sông Bravo khi đang cố vượt biên từ Mexico vào bang Texas, Mỹ. Theo Tổ chức Di cư quốc tế (IOM), khoảng 6.430 người chết hoặc mất tích trong hành trình di cư đến Mỹ kể từ năm 2014.

Trung Mỹ và Mexico là các quốc gia có hàng trăm nghìn người di cư trái phép, cũng như điểm quá cảnh của người di cư ở nhiều nước trên thế giới tìm đến “giấc mơ Mỹ”. Khu vực này đang chứng kiến dòng người di cư ồ ạt từ các nước Trung và Nam Mỹ đổ về Xứ Cờ hoa, thể hiện qua sự hình thành các đoàn người đi bộ hàng trăm cây số từ miền Nam Mexico đến biên giới phía Bắc, bất chấp điều kiện thời tiết khắc nghiệt, thiếu thốn đồ ăn thức uống và vật dụng thiết yếu. Mỗi năm có hàng nghìn người chết và mất tích trong hành trình di cư trái phép ở khu vực Trung Mỹ.

Nghèo đói, mất an ninh lương thực, bạo lực và biến đổi khí hậu đã đẩy khoảng 378.000 người Trung Mỹ di cư đến Mỹ trong vòng 5 năm qua. Trong khi đó, theo Bộ Nội vụ Mexico, quốc gia Bắc Mỹ trục xuất

hơn 114.000 người di cư bất hợp pháp năm 2021 và bắt giữ 115.379 người chỉ trong hơn ba tháng đầu năm 2022. Số người di cư bị lực lượng chức năng Mỹ bắt giữ tại biên giới với Mexico từ ngày 1/10/2020 đến 30/9/2021 lên đến hơn 1,7 triệu người.

Từ năm 2018 đến tháng 8-2022, lực lượng chức năng Mexico đã giải cứu gần 77.500 người di cư nước ngoài là nạn nhân của các băng nhóm buôn người. Theo số liệu của Văn phòng Tổng chưởng lý Mexico (FGR), số người được giải cứu chỉ vỏn vẹn 533 người năm 2018, nhưng tăng vọt lên 22.200 người năm 2019, 28.804 người năm 2021 và gần 20.000 từ đầu năm 2022 đến nay. Kể từ đầu năm tài chính 2022 (bắt đầu tháng 10-2021), Cơ quan Hải quan và Bảo vệ biên giới Mỹ (CBP) đã ngăn chặn hơn 1,7 triệu lượt người di cư.

Giới chức IOM cho rằng, không ai muốn rời bỏ nơi chôn rau cắt rốn đi tha hương cầu thực, do đó để giải quyết tận gốc tình trạng di cư bất hợp pháp cần chấm dứt xung đột, bạo lực, tạo sinh kế và thu nhập cho người dân nghèo để bị tổn thương.

TRINH AN

CLB NỮ THÁI NGUYÊN T&T:

Nỗ lực qua từng trận đấu

Đó là chia sẻ rất thực tế của huấn luyện viên Đoàn Việt Triều khi nói về kế hoạch tập luyện và thi đấu của CLB nữ Thái Nguyên T&T trong giai đoạn lượt về Giải vô địch bóng đá nữ Quốc gia 2022. “Đội bóng đã có tiến bộ, tuy nhiên xét về lực lượng và kinh nghiệm thì còn nhiều hạn chế. Ban huấn luyện không đặt áp lực về thứ bậc xếp hạng khi kết thúc mùa giải nhưng chúng tôi sẽ nỗ lực, quyết tâm cao nhất để đạt thành tích tốt qua từng trận đấu” - ông nói.

Đã rất lâu rồi, Giải bóng đá nữ vô địch quốc gia mới lại kịch tính và hấp dẫn như năm nay. Thế thượng tôn của hai đội TP. Hồ Chí Minh I và Hà Nội I đã không thường xuyên được thể hiện khi những đội bóng phía sau luôn chơi hết mình và sẵn sàng gây sốc.

Trong số các CLB, gây ấn tượng nhất phải kể đến Thái Nguyên T&T. Nếu như một vài năm trước, Thái Nguyên chỉ được xem là đội bóng lót đường thì nay đã rất khác. Đội bóng xứ chè vươn lên mạnh mẽ và có phong độ tốt. Sau trận ra quân gây sốc với chiến thắng 2-1 trước Than khoáng sản Việt Nam, Đoàn quân của huấn luyện viên Đoàn Việt Triều tiếp tục lập nên chuỗi trận ấn tượng với 4 trận liên

tiếp không thua, thắng 2 và giữ sạch lưới 3 trận trong số đó. Đáng nói nhất là việc Thái Nguyên T&T cầm hòa đối thủ mạnh là TP. Hồ Chí Minh 1 với tỷ số 1-1 trước khi để thua có phần tiếc nuối Hà Nội I 0-2 ở trận cuối cùng. Đứng thứ 4 sau giai đoạn lượt đi là vị trí cao nhất Thái Nguyên T&T từng đạt được; đáng chú ý là họ chỉ kém đội

Các trận đấu lượt về Giải bóng đá nữ vô địch quốc gia - Cup Thái Sơn Bắc 2022 sẽ bắt đầu từ ngày 5-10 đến 30-10. Tất cả các trận đấu được diễn ra trên sân vận động Phủ Lý (Hà Nam) theo 2 khung giờ 15h30 và 18h.

vô địch TP. Hồ Chí Minh 1 có 3 điểm.

Các chuyên gia nhận định, sự bổ sung nhân sự chất lượng trước thềm mùa giải, đặc biệt là “người hùng” của tuyển nữ Việt Nam trong hành trình đến với World Cup nữ 2023 - Nguyễn Thị Mỹ Anh, cùng Lê Hoài Lương và Trần Thị Kim Anh; quan tâm đầu tư trang thiết bị tập luyện, chế độ đãi ngộ được cải thiện và định hướng đúng đắn khi quan tâm phát triển cầu thủ trẻ là những yếu tố giúp Thái Nguyên T&T thi đấu khởi sắc và thu trái ngọt.

Ngay sau khi kết thúc lượt đi, các nữ cầu thủ Thái Nguyên T&T chỉ nghỉ ngơi đúng 2 ngày, rồi bắt tay vào tập luyện với cường độ 2 ca/ngày trên sân vận động Thái Nguyên. Huấn luyện viên Đoàn Việt Triều chia sẻ: Chúng tôi tận dụng tối đa thời gian nghỉ trước giai đoạn lượt về để duy trì thể lực và rèn chiến thuật. CLB hiện sở hữu nhiều cầu thủ trẻ tài năng, đáng chú ý nhất là Ngọc Minh Chuyên (sinh năm 2004, là vua phá lưới giải nữ U18 Đông Nam á 2022) và Ngọc Ánh. Trong thời gian tới, ban huấn luyện sẽ tạo điều kiện để các cầu thủ trẻ ra sân thường xuyên, từng bước trưởng thành và đóng góp nhiều hơn cho thành tích chung của đội.

Bài và ảnh: **NHỊ HÀ**

"Sĩ quan rởm" lĩnh án

Vì muốn tạo dựng hình ảnh cá nhân để khoe khoang với bạn bè, đồng thời nhằm tránh sự kiểm tra của lực lượng chức năng... Trần Đình Q. (sinh năm 1979), trú tại phường Q.T (TP. Thái Nguyên) đã làm giả hồ sơ giấy tờ của cơ quan, tổ chức cùng các vật dụng... tự "biến" mình thành "sĩ quan". Tuy nhiên, viên "sĩ quan rởm" này đã bị công an phát giác, đưa ra ánh sáng pháp luật.

Vốn là lao động tự do, nhưng Q. lại có "sở thích đặc biệt" muốn trở thành sĩ quan của lực lượng vũ trang, tạo vỏ bọc cho bản thân. Để đạt được mục đích, nhiều năm qua, đối tượng này đã lên mạng xã hội đặt mua hàng loạt giấy tờ giả, quân trang, quân hiệu, khóa số 8 và cả "hàng nóng". Ngoài ra, muốn để khoe mẽ và muốn được "ưu tiên" khi lưu thông trên đường, Q. đã lên mạng xã hội đặt mua 1 giấy đăng ký xe ô tô giả và 1 "Giấy phép sử dụng thiết bị phát tín hiệu của xe được quyền ưu tiên" của cơ quan công an để gắn vào xe ô tô của mình. Khi vừa nhận "hàng" tại khu vực tổ 10, phường Trưng Vương (TP. Thái Nguyên), Q. bị lực lượng cảnh sát hình sự, Công an TP. Thái Nguyên phát hiện, thu giữ vật chứng. Tiếp tục đấu tranh khai thác, lực lượng chức năng còn phát hiện Q. đang cất giấu một số đồ vật, tài liệu là giấy tờ giả như: Giấy chứng minh sĩ quan; giấy đăng ký xe ô tô; 2 khẩu súng ngắn; quần áo sĩ quan; tên hiệu, cấp bậc; mũ kepi gắn phù hiệu công an; 2 khóa số 8 bằng kim loại, bình xịt, trên 120 viên đạn, nhiều biển kiểm soát ô tô giả, trong đó có cả biển số xe màu xanh thuộc quản lý của cơ quan cấp bộ...

Tại Cơ quan Công an, Q. khai nhận những hồ sơ, giấy tờ trên

đều do mình đặt mua trên mạng xã hội của những người không quen biết với tổng số tiền lên tới hàng chục triệu đồng. Về nguồn gốc 2 khẩu súng tự chế thuộc vũ khí quân dụng, Q. khai, một khẩu mua qua mạng xã hội năm 2019 với số tiền 7 triệu đồng, một khẩu mua của người không quen biết với giá 15 triệu đồng. Q. còn mua hơn 100 viên đạn với giá 1,5 triệu đồng.

Điều đáng nói là trước đó, Q. đã từng bị UBND huyện Định Hóa xử phạt vi phạm hành chính 15 triệu đồng về hành vi "Mua bán, vận chuyển, tàng trữ trái phép vũ khí thể thao" (năm 2015). Và tháng 5-2022, Q. đã bị UBND thành phố Thái Nguyên ra quyết định xử phạt vi phạm hành chính với số tiền 46,5 triệu đồng về các hành vi: "Tẩy xóa, sửa chữa chứng minh nhân dân; Tàng trữ đồ chơi nguy hiểm; Mua bán, vận chuyển, tàng trữ vũ khí thô sơ, công cụ hỗ trợ mà không có giấy phép; Mua bán, vận chuyển, tàng trữ trái phép vũ khí thể thao; Tàng trữ trái phép quân hiệu, cấp hiệu, biển tên quân nhân, quân phục nghiệp vụ".

Với một loạt hành vi sai phạm trên, Trần Đình Q. đã bị truy tố về tội "Tàng trữ trái phép vũ khí quân dụng" theo khoản 1, Điều 304, Bộ luật hình sự và tội "Làm giả tài liệu của cơ quan, tổ chức" theo khoản 2, Điều 341, Bộ luật Hình sự. Trước tòa, Q. đã thừa nhận toàn bộ hành vi phạm tội của mình. Theo đó, Trần Đình Q. đã bị Hội đồng xét xử tuyên phạt 12 tháng tù về tội: "Tàng trữ trái phép vũ khí quân dụng", phạt bổ sung 10 triệu đồng sung quỹ Nhà nước; phạt 24 tháng tù về tội "Làm giả tài liệu của cơ quan, tổ chức". Tổng hình phạt bị cáo Q. phải chịu là 36 tháng tù.

HOÀNG HẢI

Nhiều hoạt động hướng tới ngày thành lập TP. Thái Nguyên

Hướng tới Kỷ niệm 60 năm Ngày thành lập (19/10/1962-19/10/2022), theo kế hoạch, TP. Thái Nguyên sẽ tổ chức nhiều hoạt động văn hóa, văn nghệ, thể dục thể thao để chào mừng. Báo Thái Nguyên xin trân trọng giới thiệu đến độc giả và nhân dân một số hoạt động, chương trình để đón xem và cùng tham gia.

◆ Sáng 19/10/2022, tại Nhà hát Ca múa nhạc dân gian Việt Bắc (đường Hoàng Văn Thụ, phường Hoàng Văn Thụ) dự kiến sẽ diễn ra Lễ Kỷ niệm 60 năm Ngày thành lập TP. Thái Nguyên. Chương trình sẽ có sự tham gia của trên 1.000 đại biểu. Đặc biệt, trong khuôn khổ của chương trình, TP. Thái Nguyên sẽ vinh dự được đón nhận Huân chương Lao động hạng Nhất. Tại buổi Lễ, các đại biểu sẽ được thưởng thức nhiều tiết mục văn nghệ với sự có mặt của nhiều ca sĩ, nghệ sĩ nổi tiếng; xem một số phóng sự, phim tài liệu thể hiện sự đổi thay của thành phố trong suốt chặng đường 60 năm qua. Chương trình sẽ được tường thuật trực tiếp trên sóng của Đài PT - TH tỉnh.

◆ Từ ngày 8 đến 10-10, tại Nhà thiếu nhi Thái Nguyên sẽ diễn ra Liên hoan tiếng hát người giáo viên Nhân dân, dự kiến có 124 đơn vị tham gia.

◆ Ngày 14 và 15-10: Lễ hội đường phố dự kiến sẽ được tổ chức tại khu vực tuyến phố trung tâm thành phố (từ Quảng trường Võ Nguyên Giáp đến Nhà hát ca múa nhạc dân gian Việt Bắc) với sự tham gia của nhiều ca sĩ nổi tiếng; các đoàn nghệ thuật trong và ngoài tỉnh...

◆ Từ ngày 11 đến 14-10: Triển lãm - thi sinh vật cảnh dự kiến sẽ được tổ chức tại 4 tuyến đường khu vực trung tâm, gồm: Đội Cấn, Nha Trang, Hùng Vương và Nguyễn Du.

◆ Ngày 17-10, lãnh đạo TP. Thái Nguyên sẽ tổ chức Lễ dâng hương, đặt vòng hoa tại Đài tưởng niệm các Anh hùng Liệt sĩ tỉnh; Nghĩa trang Liệt sĩ Dốc Lim; Khu di tích lịch sử Quốc gia địa điểm lưu niệm Thanh niên xung phong Đại đội 915....

◆ Trong dịp này, thành phố sẽ tổ chức gặp mặt các đồng chí lãnh đạo tỉnh, thành phố qua các thời kỳ đã nghỉ hưu...

◆ TP. Thái Nguyên sẽ tổ chức tổng kết Cuộc thi báo chí viết về TP. Thái Nguyên do UBND thành phố phối hợp với Báo Thái Nguyên triển khai thực hiện.

◆ Vào đầu tháng 10, TP. Thái Nguyên sẽ tổ chức gặp mặt biểu dương doanh nghiệp xuất sắc, doanh nhân tiêu biểu; thăm và tặng quà gia đình chính sách, người có công, Mẹ Việt Nam Anh hùng... ■

CTY TNHH PRIME THÁI NGUYÊN

ĐC: SỐ 1 - ĐƯỜNG HOÀNG VĂN THỤ - THÀNH PHỐ THÁI NGUYÊN

NHÀ Ở CAO CẤP - KHÁCH SẠN 5 SAO
TRUNG TÂM THƯƠNG MẠI

Prime

TÒA THÁP ĐÔI QUY MÔ VÀ HIỆN ĐẠI
NHẤT **THÁI NGUYÊN**